

Občina Makole

Makolčan

Letnik XV, št. 3 (32)

GLASILO OBČINE MAKOLE

December 2022

SREČNO 2023!

Zdravja in sreče polno novo leto 2023!

Leto 2022 se počasi poslavlja in prihaja novo, želja, načrtov in upanja polno leto 2023.

Delajo se razne inventure, analize in ocene, tako v zasebnem kot gospodarskem in javnem sektorju. Posebej pa še v političnem prostoru. Letošnjih dogodkov je res bilo obilo, če ne že preveč za nas običajne državljanke in državljane, volilke in volilce. Sedaj je vse za nami, vse smo prebrodili in smelo gremo v novo leto z novimi načrti, idejami, poznanstvi...

Letos smo izvolili novi parlament s prvo predsednico, novo vlado, novo (prvo) predsednico države. Tudi v naši majhni, a lepi občini Makole smo izvolili nov občinski svet in "starega" župana. Čestitke vsem, ki s svojim aktivnim delovanjem hočejo spreminjati pogoje za naše boljše tukajšnje bivanje.

Na površje prihajajo ženske energije in to je po mojem dobro. Po naravi so ženske bolj čustvene in ne toliko preračunljive in diplomatske kot moški. Tudi nam pripada del politike, ki je bila do sedaj v domeni predvsem moške populacije. Nekateri nas hočejo zopet "poriniti" samo za štedilnik in v posteljo, češ, za

drugo tak niste dobre. Sedaj je leto 2022 ! In to sedaj več ni mogoče kljub marsikaterim namigovanjem. Pa ne, da ne bi rade kuhale in skrbele za družino. Hočemo biti tudi del aktivne politike, kjer lahko s svojim strpnim dialogom in dobrimi idejami hitreje dosežemo večje družbene spremembe.

Naša popotnica za prihajajoče leto naj bo strpnost, prijaznost, spoštovanje do vseh (tudi drugače mislečih, vernih, spolno usmerjenih, prišlekov...) in pomoč sočloveku v stiski. To zadnje se mi zdi zelo pomembno, saj je včasih potreben le razgovor, objem ali stisk roke tistemu, ki je v stiski. Vsak človek je svet zase, lep, a skrivnosten...

Želja imamo vedno veliko, a ko zbolimo pa samo eno, da ozdravimo. Zdravje (telesno in duševno) je tista dobrina, ki odtehta vse. Z zavedanjem, da lahko za to naredimo največ sami tako, da se čim več gibljemo na svežem zraku, jemo čim več doma pridelane hrane, se veliko smejemo, družimo s prijatelji in da imamo zdrave medsebojne odnose, stopimo v novo obdobje. Srečno!

Štefka Skledar

MAKOLČAN - GLASILO OBČINE MAKOLE

Letnik XV, številka 3 (32), december 2022

Izdajatelj: Občina Makole, Makole 35, 2321 Makole

Uredniški odbor: Štefka Skledar, odgovorna urednica in člani: Sonja Strnad, Eva Jug, Zlatka Dvoršak in Franc Žrjav.

Lektorica: Sonja Strnad, **fotografije:** avtorji člankov

Oblikovanje in tisk: Jurij Moličnik, Panorama SB d.o.o., Slovenska Bistrica, **naklada:** 900 izvodov

Uredništvo ne vrača prejetih prispevkov in fotografij.

Za objavljene prispevke in fotografije se ne plačajo avtorski honorarji.

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Leto 2022 se končuje. Kaj lahko rečemo kakšno je bilo? Eni bi rekli, da je bilo še največ lepega vremena. Bilo je drugačno. Zaznamovala ga je vojna na evropskih tleh, ki na žalost še vedno traja. Energetska kriza.... Kaj pa kovid? Še vedno imamo kar visoke številke, se pa o tem malo piše in govori. Tudi za cepljenje ni veliko reklame. Tako si zopet vsak sam misli, kaj je res in kaj ni. Kot vedno. Pa še nekaj smo imeli. Super volilno leto.

Letošnji občinski praznik je nekako sovpadel z lokalnimi volitvami in menjavo mandatov občinskega sveta, prav tako pa tudi zame sedaj nastopi novi mandat, zato je prav, da se pogleda, kaj vse smo dosegli in pridobili v prejšnjem mandatu:

- Osnovna šola ima novo kuhinjo in jedilnico, urejena je požarna varnost za celotno šolo. To investicijo nam je uspelo izvesti v treh fazah v letih 2020-2022 s pridobitvijo sofinancerskih sredstev Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Investicija je bila pred dnevi v okviru dneva tradicionalnega slovenskega zajtrka svečano predana v uporabo. Po besedah učiteljev in učencev so z izvedenim zelo zadovoljni, zato menim, da smo lahko zadovoljni in ponosni vsi občani. Vlaganje v otroke je vlaganje v našo prihodnost.

- Pri Osnovni šoli Makole smo obnovili tudi športno igrišče ter ga nadgradili s podlago powergame plus. Hkrati smo ob igrišču v okviru projekta Starejši in fitness, ki smo ga izvedli v sodelovanju s Športnim društvom Makole, postavili 10 naprav za zunanji fitness. Za športno igrišče smo pridobili nekaj sofinancerskih sredstev iz razpisa Ministrstva za izobraževa-

nje, znanost in šport, za fitness pa Evropska sredstva preko LAS.

- Zgradili smo novo poslovilno vežico na pokopališču v Makolah. S tem je pokopališče pridobilo objekt, ki omogoča dostojanstveno slovo od naših preminulih.

- Zgradili smo nov most čez Ložnico na cesti Pečke-Slovenska Bistrica, ki je poleg regionalne ceste Poljčane-Majšperk najpomembnejša prometna povezava v naši občini. Stari most je bil že dotrajan ter ni več omogočal varnega prometa za težka vozila. S tem lahko sedaj rečemo, da je celotna trasa te pomembne ceste urejena in obnovljena.

- Sofinancirali smo gradnjo pločnika in krožišča v Pečke. Pri tem smo uspešno sodelovali z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo, ki je obnovila regionalno cesto skozi naselje Pečke. V krožišču pa smo v začetku novembra postavili v sodelovanju s Kulturno umetniškimi društvom Forma Viva Makole skulpturo motokrosista v čast trenutno najbolj znanemu Makolčanu, Timu Gajserju, večkratnemu svetovnemu prvaku v motokrosu.

- KUD Forma Viva Makole je v novembru v Domu krajanov Makole priredil slavnostno akademijo Sprehod skozi čas 2002 -2022 ob 20 obletnici KUD Forma viva in njenega mednarodnega kiparsko slikarskega simpozija. V okviru te obletnice je izšla tudi knjiga Po poti Forma Vive Makole – monografija 2.

- V tem mandatu je v sodelovanju z Župnijo Makole izšel tudi Zbornik Občine Makole. Zanj so bila pridobljena evropska sredstva v okviru LAS. Zbornik predstavlja pomemben spomenik, saj nam iz različnih vidikov prikaže življenje in zgodovino na našem območju.

- Seveda ne moremo mimo tega, da smo obnovili več kilometrov lokalnih cest in javnih poti na območju celotne občine. Preveč jih je, da bi sedaj vsako posamezno našteval. Zavedamo pa se, da jih je še mnogo več, ki so še potrebne obnove in asfaltiranja.

- Razširili smo mrežo javne razsvetljave, izvedli pločnik v Makolah na relaciji krožišče – Brumec, sanirali ceste in plazove po neurjih ter izvedli še mnogo manjših investicij

- Sofinancirali smo tudi nakup novega gasilskega vozila, ki dobro služi gasilcem Prostovoljnega gasilskega društva Makole.

Štiri leta so kar dolgo obdobje. Veliko se je zgodilo in spremenilo v času od 2018 do 2022. V svetu na žalost marsikaj v smeri, ki ni dobra. Na lokalni ravni pa menim, da smo bili kar uspešni in smo lahko zadovoljni.

Zahvalil bi se vsem dosedanjim članom občinskega sveta za uspešno in dobro opravljeno delo, tudi za dobronamerne kritike in predloge, ki smo jih poskušali in čim večji meri upoštevati. Na trenutke se morda nismo dobro razumeli, imeli smo različne poglede, vendar pa menim, da če pog-

ledamo celoto, se je v tem mandatu precej izvedlo in lahko ocenim mandat kot uspešen.

Novo izvoljenim svetnikom pa izrekam čestitke za izvolitev, ter upam na dobro in plodno sodelovanje. V prihodnje nas čakajo še veliki izzivi, kot so novogradnja mostu v Varošu, cesta Mostečno v smeri Sestrže, parkirišče pod vrtcem, uspešno bo treba zaključiti spremembo OPN, potrebna bodo vlaganja v vodovod, razmisliti bo treba o izvedbi žarnega zidu na pokopališču, veliko dela pa nas čaka tudi na preostalih cestah, predvsem na naših bregovih. Upamo, da bo operater Telemach držal obljubo in v naslednjem letu večji del občine pokrili s širokopasovnim omrežjem. Glede na sedanje krize bodo potrebna tudi vlaganja v energetska samooskrbo ter v bolj okolju prijazne oblike prometa. Pa še kakšna druga potreba se bo verjetno našla. Takrat se bomo verjetno večkrat znašli v dilemi, čemu najprej nameniti sredstva. Menim pa, da si pri našem delu lahko kot vzor vzamemo besede velikega Štajerca, generala Rudolfa Maistra **»Na desni ga, na levi ni — pred nami svetli cilj leži«**. **Z gledanjem** naprej, z vztrajnostjo lahko še marsikaj dosežemo in uspemo.

Verjamem, da so se tudi letošnji prejemniki občinskih nagrad pri svojem udeleževanju držali tega, da je svetli cilj pred nami. Letošnji nagrajenci prihajajo iz humanitarnega, kulturnega in športnega področja. Vsak ima svoje ozadje in svojo pot. Skupna pa jim je vztrajnost in veselje do dela, ki ne koristi le njim, am-

pak širši skupnosti. Vsak od njih je na svojem področju prispeval k razvoju našega območja, za kar bi se jim v tem trenutku rad osebno zahvalil. Hkrati pa vas vse prisotne vabim k aktivnemu sodelovanju, da skupaj dosežemo svetli cilj za našo občino Makole.

Iskrene čestitke vsem nagrajenkam in nagrajencem. Priznanja naj vam bodo v dokaz, da občani spoštujemo in cenimo vaše delo in vaš prispevek. Hkrati pa naj vam bodo tudi spodbuda za nadaljnje delo.

Za konec pa misel o naši vrednosti, o vrednosti človeka:

»Eni merijo vrednost človeka po denarju,
Drugi merijo vrednost človeka po položaju,
Tretji merijo vrednost človeka po izobrazbi.

Vse to so napačna merila. Vrednost človeka je mogoče izmeriti le v njegovi sposobnosti **biti človek**.

Naj vas v Božično noč in Novo leto popelje pot brez ovinkov in naj vas v prazničnem miru sreča nežno objame!

Sreča je čudežni prah, ki ga narava iz svojih angelskih rok strese v naše naročje, da ga čuvamo in negujemo z medsebojno toplino in razumevanjem, s prijateljsko iskrenostjo in pomočjo. Želim vam mnogo čudežnega prahu.

Srečno 2023.

**Vse dobro, vaš župan
Franc Majcen**

Spoštovane občanke in občani občine Makole!

Čas hitro beži in tudi leto 2022 se počasi bliža h koncu. A konec leta je vsaj po navadi tudi čas, ko preiščujemo o dogodkih in aktivnostih iztekajočega se leta ter v svojih mislih snujemo načrte za leto, ki prihaja. Z upanjem in željo, da bi novo leto odneslo vse tisto, kar nam je v vsakdanjem življenju povzročilo največ skrbi. Zaključek leta je tako lahko tudi sinonim za nove začetke in lepše poti, ki jih bomo morda v novem letu lahko izbrali.

In če takole preletim ter strnem dogajanje v Državnem zboru za iztekajoče se leto 2022, lahko z gotovostjo potrdim, da je bilo tudi to leto v več pogledih polno izzivov in preizkušenj. Kot najpomembnejši dokument tega leta je bil v mesecu novembru potrjen državni proračun za prihodnji dve leti. Dejstvo namreč je, da je proračun države hkrati ogledalo tako za državljanke kot za gospodarstvo, saj kaže na to, na kakšen način bo država funkcionirala v prihodnjih dveh letih. V okviru sprejetih proračunskih dokumentov pa se bodo izvajale državne investicije v naslednjih dveh letih. Spremembe proračuna za leto 2023 so tokrat dvignile proračunsko porabo na rekordnih 16,7 milijarde evrov. Primanjklaj ob koncu leta 2023 naj bi dosegel 3,3 milijarde evrov oziroma 5,3 % BDP, kar je sicer dvakrat več kot v že poprej veljavnem proračunu za to leto. Tudi v letu 2024 so planirani izredno visoki odhodki, in sicer kar v višini 15,5 milijard, a zaskrbljujoče pri tem je, da ti rekordni odhodki niso planirani za pomoč našim državljanom, ampak se bistveno dvigujejo sredstva za oskrbo in integracijo migrantov. Sredstva na postavki za migrante se tako dvigujejo za 52 milijonov evrov, na drugi strani pa je koalicija znižala postavko za dolgotrajno oskrbo in s tem znižala sredstva, namenjena za oskrbo starejših za kar 63 milijonov evrov. In morda še zaskrbljujoč podatek, ki ga v javnih medijih ne boste zasledili. V letošnjem letu je bilo v Sloveniji do konca oktobra prijatih 21.467 ilegalnih migrantov – za primerjavo v enakem obdobju lani pa 8222. Ta podatek torej kaže, da je odstranitev žičnate ograje na meji s Hrvaško naši državi prinesla tudi izjemen porast ilegalnih migrantov in to seveda ne iz držav, kjer vihra vojna.

Rekordno trošenje javnega denarja pa kot kažejo proračunske postavke, žal ni namenjeno našim državljanom, saj je pomoč v teh časih draginje v večini ukrepov minimalna ali pa je sploh ni. Po napovedih nas čakajo tudi še dodatne obdavčitve premoženja. Višja obdavčitev dela je že uveljavljena s spremembo zakona o dohodnini, ki znižuje splošno davčno olajšavo. Slednje pomeni, da bodo prihodnje leto prav vsi, glede na do sedaj veljavni zakon, imeli nižje neto plače. Ker ne bo uskladitve z indeksom rasti cen, bodo plače realno še nižje. Delo bi seveda moralo biti primerno plačano, a žal vladajoča politika s svojimi ukrepi nagrajuje predvsem neaktivne državljanke.

Trenutno razmere, ne v Sloveniji, ne drugod po Evropi in svetu, niso dobre. Pri nas se že soočamo s padcem gospodarske aktivnosti, naša največja gospodarska partnerica Nemčija, že drsi v recesijo, kar pomeni le še slabšo napoved za nas. Zadnje mesece je inflacija v Sloveniji okoli 10-11%. Tisto, kar

sami najboljše veste pa je, da je dvig rasti cen določenih izdelkov, storitev in energentov tudi 20-40%, kar se seveda že odraža v previdnosti potrošnikov in posledično nižji potrošnji.

Poleg proračunskih dokumentov bi želela v tem prispevku opozoriti tudi na spremembo zakona o dohodnini, ki nerazumno povečuje obremenitve za slovenske kmete, ki kmetujejo na območjih omejenih možnosti za kmetovanje in so hkrati najbolj zaslužni, da se slovensko podeželje ohranja za naše zanamce ter tako pomembno prispevajo k prehranski varnosti države. Spremenili so tudi sistem točkovanja za plačila kmetij, ki delujejo na območjih z omejitvami (OMD) na način, da več točk pridobijo kmetije na nadmorski višini nad 500m, strmina, ki pa bi morala biti ključna pri točkovanju, pa je skoraj popolnoma zanemarjena. S takšnim pristopom tako izgubijo vse kmetije, ki delujejo na območju Haloz, kjer je nadmorska višina le 300-600m, pa čeprav je obdelava zaradi izrednega naklona, dostopnosti in konfiguracije terena izredno zahtevna. V bistvu celo bolj, kot marsikje drugje na višji nadmorski višini.

Zaradi izpostavljene problematike s strani haloških kmetov, je bila na pobudo poslanske skupine SDS v Državnem zboru sklicana nujna seja odbora za kmetijstvo, na kateri so kmetije predstavili nas-

talo situacijo, med drugimi tudi gospod Jože Vovk. Ob predstavitvi problematike je ministrica obljubila, da bo še isti dan v popoldanskem času obiskala nekaj kmetij na haloškem koncu in proučila, kaj lahko v dani situaciji naredijo. Glede na besede ministric tako resnično upam, da bodo ustrezno popravili model točkovanja na način, da bo pravičen za vse. Torej, tudi za tiste, ki kmetujejo na nižji nadmorski višini, a na zahtevnih območjih.

Za nami je tako naporno leto, tako iz političnega kot zdravstvenega, gospodarskega in varnostnega vidika, a po napovedih nas prihodnje leto čaka še večja kriza. Pomoč države bo v tem primeru nuja. Upam, da bodo ukrepi vlade usmerjeni v vse in ne le v peščico ljudi ter predvsem, da bodo zadostni za spodobno življenje prav vseh generacij.

Spoštovani, Elenor Roosevelt je nekoč zapisala:« Prihodnost pripada tistim, ki verjamejo v lepoto svojih sanj.» Zato ne glede na to, kaj nam bo novo leto prineslo in koliko naših želja bo uresničilo, vam želim, da bi bilo za vsakogar izmed vas radodarno z zdravjem. Naj vas vodi po poti ljubezni in razumevanja, da si na tej poti ustvarite vaše najlepše leto.

Mag. Karmen Furman

LOKALNE VOLITVE 2022

Rezultati volitev za župana Občine Makole

1. Franc Majcen	648 glasov (56,10 %)
2. mag. Danilo Lončarič	464 glasov (40,17 %)
3. Jožef Trol	43 glasov (3,72 %)

Čestitke vsem kandidatom!

Vir: <https://volitve.dvk-rs.si/lv2022/#/obcine/makole/rezultati>

Župan Franc Majcen

Rezultati volitev za občinski svet Občine Makole

Volilna enota 1

☒ 1. Štefka Skledar	120 glasov
☒ 2. Viljem Mesarič	105 glasov
☒ 3. Aleš Simrajh	96 glasov
4. mag. Danilo Lončarič	86 glasov
5. Anton Dolenc	74 glasov
6. Andrej Gaberc	56 glasov
7. Sonja Ričko	17 glasov

Volilna enota 2

☒ 1. Zdravko Kroši	173 glasov
☒ 2. Nada Šket	148 glasov
☒ 3. Stanko Jančič	129 glasov
4. Zlatka Dvoršak	112 glasov
5. Dominik Gajser	66 glasov
6. Tatjana Kopše	65 glasov
7. Marjan Vantur	41 glasov

Čestitke vsem kandidatkam in kandidatom!

Volilna enota 3

☒ 1. Vid Stojnšek	108 glasov
☒ 2. Primož Kunej	101 glas
3. Marjeta Klajnšek	71 glasov
4. Branko Orešič	48 glasov

Volilna enota 4

☒ 1. Boštjan Pušaver	136 glasov
☒ 2. Denis Plavčak	119 glasov
☒ 3. Franc Skledar	107 glasov
4. Sara Vovk	85 glasov
5. Andrej Galun	76 glasov
6. Matej Jus	68 glasov
7. Diana Lorenc	55 glasov

Izvoljeni v občinski svet

Vir: <https://volitve.dvk-rs.si/lv2022/#/obcine/makole/rezultati>

Denis Plavčak, SLS

Primož Kunej, SDS

Zdravko Kroši,
Vinko Kodrič in skupina
volivcev

Viljem Mesarič,
Franc Majcen in skupina
volivcev

Boštjan Pušaver,
Hinko Pušaver in skupina
volivcev

Stanko Jančič,
Vinko Kodrič in skupina
volivcev

Vid Stojnšek,
Jurij Plaznik in skupina
volivcev

Nada Šket,
Vinko Kodrič in skupina
volivcev

Aleš Simrajh,
Franc Majcen in skupina
volivcev

Franc Skledar,
Hinko Pušaver in skupina
volivcev

Štefka Skledar,
Franc Majcen in skupina
volivcev

POZDRAVLJENI V NOVI ZGODBI

... kjer je vsak učenec zvezda. S temi besedami smo na prvi šolski dan v šolskem letu 2022/2023 na OŠ Anice Černejeve Makole pozdravili 161 učencev in 27 zaposlenih. Zelo smo se razveselili 16-ih prvošolcev in jim zaželeli uspešno šolanje.

Naši prvošolci

Drugi dan pouka pa že kulturni dan učencev predmetne stopnje, ki je potekal po poti FORMA VIVE MAKOLE do parka skulptur. Tam so ustvarjali kiparji. Učenci so z njimi opravili pogovore in tudi sami ustvarjali iz naravnih materialov.

Učenci pri ustvarjanju na Dežnem

Udeležili smo se medobčinskih tekmovanj v košarki, nogometu, krosu, badmintonu in atletiki. Na atletski olimpijadi v Slov. Bistrici je sodelovalo 300 učencev. Našo šolo je zastopalo 13 atletov od 6. do 9. razreda. Dosegli so zavidljive rezultate in domov prinesli kar 5 medalj:

Val Lončarič 1. mesto skok v višino, **Mia Dečman** 1.

mesto skok v višino, **Bor Vantur** 3. mesto tek 600 m in 3. mesto skok v daljino ter **Žana Mlakar** 3. mesto skok v višino.

Naši odlični atleti

Na dvorcu Štatenberg je bila v septembru odprta razstava Čar lesa. Pobudnik in organizator razstave dr. France Pohleven je za učence 8. in 9. razreda pripravil voden ogled, predavanje in delavnice, ki sta jih izvedla študenta Biotehnične fakultete iz Ljubljane. Skozi različne zabavne in poučne dejavnosti so učence spodbujali k razmišljanju o ekološkem pomenu lesa, trajnosti in družbeni odgovornosti.

Zanimiva razstava Čar lesa

Odpravili smo se na Mednarodni obrtni sejem v Celju. Obiskali smo Ulico obrti, kjer so bili predstavljeni različni atraktivni in deficitarni poklici, sistem izobraževanja v Sloveniji in vajištvu, kot ena od možnih oblik srednješolskega izobraževanja.

Učence je pritegnil poklic vojaka

V prvih treh mesecih pouka smo veliko pozornost posvečali zdravju, ki ga krepimo z redno telesno aktivnostjo. V Tednu otroka smo izvedli športni dan, katerega glavni cilj so bile športne igre. Krepili in razvijali smo osnovne gibalne spretnosti kot so: tek, plezanje, plazenje, vodenje, lovljenje in metanje žoge ter osnovne prvine akrobatike. Na Dan slovenskega športa smo izvedli športni dan z naslovom: »**Tour po mojih krajih**«. **Učenci so izbirali med podhodom in kolesarjenjem.**

Šport imamo zelo radi.

Učenci in učitelji na OŠ Anice Černejeve Makole se močno zavedamo, da so medgeneracijsko povezovanje, druženje, izmenjava izkušenj in znanj zelo pomembni, zato smo kot šola že vrsto let vključeni v projekt Simbioza Šola, Simbioza Giba in Simbioza Skupnost.

Letos smo v tednu otroka, ki je potekal med 3. in 9. oktobrom pod sloganom **Skupaj se imamo dobro**, poleg mnogih aktivnosti za naše učence pripravili tudi medgeneracijske ure športa, na katere smo povabili starše ter dedke in babice naših učencev. Namen je bil v duhu športa in s tem zdravega načina življenja povezati tri generacije. Veseli smo bili zelo visoke udeležbe in sodelovanja vseh udeležencev. Športne igre, ki so jih pripravili razredniki razredne stopnje, in učitelj športa, so v višjih razredih potekale po vzoru Exatlona in so zahtevale precej napora, a naši nadebudni učenci in njihovi gostje so jih uspešno premagovali.

Šolski Exatlon

Na šoli zaključujemo triletno projektno obdobje Erasmus+ projektov. Na Erasmus+ projektno pot smo se

prvič podali leta 2019 in bili uspešni kar pri treh projektih. Vodja projektov na šoli je učiteljica angleščine, mag. Nataša Kosajnč. V dveh projektih Erasmus+ KA229 so sodelovali učenci in učitelji, v Erasmus+ projektu KA201 pa smo primere dobrih praks med seboj izmenjavali učitelji.

Z Erasmus+ doživetji smo razširili svoj pogled na svet in okrepili medosebne odnose. Mobilnosti so nam omogočile razvoj kreativnosti in sprejemanje novega ter drugačnega načina življenja za svojega. Pridobili smo ogromno izkušenj in mnogo doživeli, zato lahko z gotovostjo zatrdimo, da so na naši šoli učenci, učitelji in ostali zaposleni obogatili z mednarodnimi izkušnjami.

Skupina učencev na obisku v Želehovih na Češkem

V mesecu oktobru smo s pomočjo PGD Makole izvedli vajo evakuacije. Učenci so prvič preizkusili novo požarno stopnišče. Vaja je bila uspešno izvedena in velika zahvala gasilcem za pomoč.

Učenci in zaposleni po vaji evakuacije z gasilci

18. 11. 2022 - ZGODOVINSKI DAN

Svečani dogodek ob otvoritvi nove šolske kuhinje in jedilnice, požarnega stopnišča in prenovljenega igrišča je potekal na dan slovenske hrane, ki ga že dvajset let obeležujemo tretji petek v novembru. Tako

je obnova makolske šole sedaj končana. Z izvedbo naložbe smo ohranili funkcionalno namembnost kletnih prostorov, ki bi jih sicer morali obnoviti. Zelo smo ponosni na novo igrišče in fitnes naprave.

Tako velike investicije so vedno rezultat dolgotrajnih prizadevanj skupnosti, modrih odločitev in spretnege zagotavljanja virov. Iskrena hvala županu Francu Majcnu, direktorju občinske uprave Igorju Erkerju, svetovalcu za družbene dejavnosti Matjažu Kopsetu, ki so mnogo let spremljali našo prostorsko stisko in načrtovali rešitve. Hvala občinskemu svetu, ki je investicijo podprl. Hvala Svetu staršev in Svetu zavoda za podporo. Zahvala PGD Makole, ker so namenili svoje prostore za šolo v času gradnje. Hvala CPP z direktorjem Borisom Medvedom na čelu, vsem podizvajalcem in delavcem. Hvala projektantom in nadzornikom. Vsi so se strinjali, da brez našega hišnika, Jožeta Kovačiča, ne bi šlo. Moja srčna zahvala je namenjena vsem sodelavcem, ki so opravili neverjetno delo. Bili smo zmagovalna ekipa za časa gradnje in za časa korone. Obljubljam, da bomo na našo šolsko stavbo pazili, da nam bo dolgo v ponos.

Trak na otvoritvi sta prerezala župan občine Makole Franc Majcen in ravnateljica Silvestra Samastur

Želimo vam prijetne decembrske dni, doživete praznike ter srečo in zdravja v 2023.

Ravnateljica Silvestra Samastur

NAŠA LONDONSKA ZGODBA

Našo londonsko zgodbo smo začeli pisati 15. oktobra 2022. Učenci iz 8. in 9. razreda smo se skupaj z našo učiteljico angleščine Natašo Kosajnič in ravnateljico Silvestro Samastur, ki sta nas spremljali na naši poti, odpravili iz Slovenske Bistrice do letališča v Benetkah, v Italiji, od koder smo z letalom poleteli v Veliko Britanijo, domovino angleškega jezika. Za skoraj vsakega izmed nas je bila to prva pot z letalom. Po skoraj dve urnem letu smo se odpravili na podzemno železnico in prispeli v 'resnični' London, takšen, kot smo ga do tedaj poznali le s fotografij, posnetkov in z zemljevidov. Videli smo tipične londonske zgradbe in London v svojem naravnem habitatu.

Naš potep po Londonu smo začeli z ogledom trga Piccadilly Circus, kjer stoji kip Erosa v soju nočnih neonskih luči ter znani londonski Hard Rock Cafe. Pot smo nadaljevali do dvorane O2, kjer smo si preprosto morali privoščiti napitek v znani kavarni Starbucks. Sama priporočam tudi ledeni čaj z breskvijo. Kosili smo v Burger Kingu, pot nazaj pa smo opravili z vožnjo z gondolo in pri tem prečkali reko Temzo. Na ta način smo prihranili številne korake, ki smo jih vsak dan prehodili po Londonu, kar je bila na našem potovanju pogosta tema pogovora.

Komaj smo se naspali, že je bil pred nami drugi dan potovanja, prav tako poln pričakovanj. Po obilnem angleškem zajtrku smo se odpravili na raziskovanje mesta. Ta dan smo doživeli tisti tipičen, zanimiv in znan London, kot ga poznamo s fotografij. Po mestu nas je popeljal domačin, naravni govorec in Anglež, Mr. Nick, ki se je z nami pogovarjal le v angleškem jeziku. Ogledali smo si menjavo straže pred Buckinghamsko palačo. Naj povem, da je gneča v resnici še večja, kot je to videti na fotografijah. Po tem, skoraj svečanem dogodku, smo se odpravili v narodno galerijo National Gallery, kjer smo videli vse vrste umetnin, tudi znamenite Van Goghove sončnice. Pot smo nadaljevali v kitajsko četrt China town, kjer smo občudovali prelepe laterne, ki so visele nad nami. V tem času je namreč potekal festival lune. Kakšno pa bi bilo naše potovanje v London, brez da bi si ogledali znameniti Big Ben? Seveda smo si ga ogledali, in sicer skupaj z britanskim parlamentom. Kot zanimivost

Pogled na London (foto: L. Rojs)

naj povem, da je v resnici samo zvonu v zvoniku ime Big Ben, stolp pa se imenuje Elizabeth tower. Z njim v ozadju smo posneli toliko fotografij, da bi lahko ustvarili že skoraj samostojen album. Podrobneje smo si ogledali še dva muzeja, Natural History Museum in Science Museum. Četudi smo bili precej izmučeni, saj smo tudi ta dan prehodili veliko kilometrov, smo se okrepčali v Pizza Hut, nato pa se odpravili nazaj v hotel.

Na London Eye (foto: N. Kosajnič)

Pripravljene na naš predzadnji dan smo se odpravili na pot, ki je bila tokrat nekoliko krajša. Sprehodili smo se do londonskega panoramskega kolesa London Eye, kjer smo lahko, zdaj že dobro znani London opazovali z druge perspektive in tako še bolj začutili ter doživeli njegovo veličastnost. Odšli smo v muzej Madame Tussauds, kjer smo videli voščene lutke vseh naših najljubših igralcev, pevcev in likov iz znanih filmov, kot je Star Wars. Nato smo v četrti Camden Town nakupili spominke za naše najbližje in seveda tudi nekaj malega zase. Ta dan smo jedli v tradicionalnem angleškem pubu, kjer smo si samostojno, v angleščini, naročili hrano in pijačo. Fish and Chips je spremenil moje življenje in nobena riba več ne bo dosegla tega standarda.

Zdaj pa še zadnji dan. Še zadnjič smo pojedli pravi angleški zajtrk v hotelu, se še zadnjič odpravili na pot in ponovno občudovali ter raziskovali skrite koticke Londona. Z ladjico smo se popeljali po reki Temzi in videli prečudoviti Tower Bridge, Tower of London ter številne nebotičnike z zelo zanimivimi domačimi imeni kot je Voki-toki, Kumara in podobno.

Naš čas v britanski prestolnici je vse prehitro minil in že smo bili na letalu, na poti nazaj v naše, slovenske kraje. Z veseljem naj povem, da smo se veliko naučili, pridobili ogromno izkušenj ter prehodili številne poti. Bilo je magično in nepopisno lepo. Doživeti mesto, v katerem živi za štiri in pol krat toliko ljudi kot v Sloveniji, je nepozabno, aktivno uporabljati angleščino pa navdihujoče. Skratka, izkušnja je bila neprecenljiva in popolnoma očarljiva.

**Lenka Rojs,
9. razred OŠ Anice Černejeve Makole**

SMO VRTEC PO MERI OTROK, STARŠEV IN DELAVCEV NA SKUPNI POTI

Vrtec v Makolah ima letošnje leto pet oddelkov, od tega dva oddelka polovična. Število oddelkov smo oblikovali premišljeno, saj smo želeli v vrtec vključiti vse otroke iz naše občine. Letošnje leto je naše prednostno področje umetnost in otroci bodo to šolsko leto tako še bolj spoznavali različne umetniške zvrsti in živeli polno in osmišljeno življenje v vrtcu. V vrtcu Makole pristopamo k različnim dogodkom skupaj, kot celota. Zato se vam bomo tudi tako predstavili. Vsak oddelek pa ima tudi svoje zastavljene teme in dejavnosti, vzporedno s skupnimi cilji enote.

Že dan pred začetkom šolskega leta smo imeli odprta vrata, kjer so si lahko starši skupaj s svojim otrokom ogledali vrtec in se seznanili z igralnico in obema strokovnima delavkama v oddelku.

Že na začetku meseca septembra sta si oba najstarejša oddelka otrok ogledala razstavo Čar lesa, ki je bila postavljena na dvorcu Štatenberg. Pobudnik in organizator razstave Čar lesa je bil Makolčan dr. France Pohleven, ki je otrokom pripravil voden ogled in predavanje prilagojeno za otroke iz vrtca. Spoznali so različne zanimive predmete in izdelke iz lesa, ki jim jih je dr. Pohleven predstavil na duhovit in zanimiv način. Najbolj so jih seveda zanimala lesene igrače.

Skozi vso leto namenjamo prometnemu ozaveščanju veliko pozornosti, posebej pa smo bili dejavni ob **Evropskem tednu mobilnosti**, katerega slogan je bil Trajnostno povezani. Vzgojiteljice smo otrokom zairale dramsko igro Rdeča kapica v prometu. Uspešno smo izvedli Dan brez avtomobila in sodelovali v akciji Ulice otrokom. Porisali smo cesto, ki so jo varovali makolski gasilci in redarji. Prisluhnili smo policistu Nedejku Mlinariču o naši varnosti na poti v vrtec in domov. Policist se je z najstarejšimi otroki iz vrtca tudi sprehodil po Makolah in jih učil varne hoje v prometu in varnemu prečkanju ceste. Otroci so se podali na prvi izlet za športni program Mali sonček. Poskrbeli smo tudi za ideje med vikendom in otrokom iz vrtca ponudili mož-

nosti za udejstvovanje na temo tedna mobilnosti za soboto in nedeljo. Tako smo se trajnostno povezali otroci, vzgojiteljice in starši. Dosegli smo glavni namen Evropskega tedna mobilnosti - vsaj za nekaj časa smo spremenili svoje potovalne navade.

Prvi teden v oktobru je **Teden otroka**. Pod osrednjo temo »Skupaj se imamo dobro« so se zvrstili številni dogodki, ki so bili namenjeni otrokom. Posebno pozornost smo namenili tudi otrokom v vrtcu in pripravili pestre dejavnosti, kjer so otroci ob skupnih dogodivščinah neizmerno uživali in se imeli dobro. Tako smo v Makolah imeli trgatve in otroci so trgali grozdje, zobali, nato pa si s pomočjo vzgojiteljic naredili še grozdni sok. Na dan športnega programa Mali sonček smo pripravili športne aktivnosti za otroke in starše. Otroci so skupaj s svojimi starši reševali gibalne probleme in to je otroke tudi osrečevalo. Imeli smo tudi makolski kros in prav vsi otroci so dobili medalje na prav posebnem ovratnem traku, s svojim imenom, ki smo ga kupili z denarjem od zbranega papirja. Najstarejši otroci vrtca so imeli tudi pravo nogometno tekmo. NK Makole so nam prijazno posodili drese in igra v pravih nogometnih oblačilih je bila še toliko bolj zanimiva. Ogledali smo si igrano animacijsko predstavo Pravljicarne Slovenske Konjice Buča debeluča, ki jo je vrtcu podarila Občina Makole. Ohranjali smo kulturno dediščino in v tem tednu kožuhali, luščili koruzo in fižol, trli orehe, si

delali jabolčne krljje in celo trebili buče. V sodelovanju s starši, ki so prinašali domače sadje, smo imeli tudi jesenski sejem, kjer so otroci kupovali sadje za gumbce. Kuhali in pekli so se kostanji in skupaj nam je bilo res lepo. V tem tednu smo poudarili pomen prijateljstva in družbe sovrstnikov.

Oktober je mesec **požarne varnosti**. Ob tej priložnosti se vsako leto makolski gasilci srečajo z otroki iz vrtca. Odnos do varnosti se oblikuje prav v času učenja in odraščanja najmlajših in tega se makolski gasilci tudi dobro zavedajo. Za vrtec so pripravili prikaz začetne intervencije in ogled gasilskih vozil. Otroci so bili navdušeni nad hitrim prihodom gasilcev, ko se je zaslišal glas sirene. Navdušile so jih sirene in seveda vstop v čisto pravo gasilsko vozilo. Preizkusili so se lahko celo v gašenju z vodo. V rokah držali čisto pravo gumijasto cev iz vedrovke oziroma brentače, kot gasilci imenujejo gasilno sredstvo za začetne požare in tekmovanja, in gasili. Z makolskimi gasilci so evakuacijske vaje zanimive in poučne. Z njimi se otroci v vrtcu naučijo ravnanja v tovrstnih situacijah, ki zahtevajo od vseh hiter in učinkovit odziv.

V okviru programa Ekošola smo se pridružili največjemu mednarodnemu dogodku z naslovom "Čas se iz-TEKa – **podnebni tek**" s skupnim ciljem – ukrepati za podnebje. Gre za potovanje "podnebne štafete" in v vrtcu smo s tem namenom pripravili simbolični štafetni tek. Iz odpadnega materiala si je vsaka skupina izdelala simbolno štafeto palico in tekli štafetni tek na šolskem igrišču. Ponosni smo, da smo bili del velikega mednarodnega dogodka in bili veseli, da nas je ob koncu, kljub sprva meglenemu jutru, razveselilo še sonce.

Vsak tretji petek v mesecu novembru, obeležujemo **Dan slovenske hrane** in projekt **Tradicionalni slovenski zajtrk**. Na ta dan vsi otroci v vseh slovenskih šolah in vrtcih uživajo domača živila iz lokalnih kmetij: kruh, maslo, med, mleko, jabolko in tako je bilo tudi v makolskem vrtcu. Otrokom smo poskušali na različne načine predstaviti, da je hrana, ki je bila pridelana in pripravljena v bližini, bolj sveža, bolj hranljiva, polnejšega okusa in brez dodatkov za daljše skladiščenje in poudarjanje okusa. Vse te prednosti nam zagotavlja lokalna oziroma slovenska hrana. Tradicionalni slovenski zajtrk smo zaužili skupaj, v večnamenskem prostoru. Ta dan smo

tudi ustvarjali, se pogovarjali, izdelovali čebele in spoznavali pomen čebel. Točno ob deseti uri smo skupaj zapeli priljubljeno Slakovo pesem »Čebelar.« Makolskim čebelarjem se iskreno zahvaljujemo za podarjen med.

Občinski praznik smo obeležili tudi v vrtcu. Spoznavali smo naselja v naši občini, ugotavljali, v katerem naselju je doma največ otrok iz vrtca in s pomočjo ankete ugotovili, v katerih društvih delujejo starši otrok, ki so vključeni v vrtec. Naredili smo tudi maketo občine. V Domu krajanov smo ob občinskem prazniku pripravili tudi razstavo.

Pred nami je pravljичni mesec december in že smo v pričakovanju dedka Mraza, ki bo obdaril vse otroke. Naše članice lutkovne skupine že pridno vadijo, da bodo razveselile otroke. Vodilo v tem mesecu pa bodo vrednote, kot so spoštovanje, solidarnost, sočutje in verjamemo, da bomo pričarali veliko nasmehov.

Marjeta Klajnshek

NOVI PROSTORI DRUŠTVA GOSPODINJ MAKOLE

Nekoč je nekdo zapisal: "Jej dobro, živi preprosto in pogosto se smej." Lahko rečem, da se člani Društva gospodinj Makole tega precej držimo. Tokrat pa bi rada napisala nekaj besed o tem, da takšno vodilo med pravimi ljudmi pomaga, da dosežemo, kar včasih izgleda nedosegljivo.

Začetki so vedno težki, a kljub zavedanju tega smo se gospodinje že nekaj let nazaj začele družiti na tečajih kuhanja in pečenja v prostorih OŠ Anice Černejeve v Makolah. Kot se rado zgodi, so se zakoni spremenili, šola nam svojih prostorov ni več smela nuditi in poiskati smo morale drug način. In kjer je volja, tam je tudi pot. Pod svojo streho so nas takoj sprejeli makolski gasilci, vmes pa smo lahko kakšen tečaj opravile tudi v kuhinji Lovske družine Makole. Naša pot se je lahko nadaljevala.

Naše vezi so bile trdne in tako smo si 10 let po ustanovitvi samostojne občine zaželele in pridobile svoj prostor, v katerem smo imele sestanke, za kuhanje ali pripravo hrane pa ni bil primeren. A tudi tukaj se je kmalu pokazala luč na koncu tunela; občina je odkupila prostore pod staro telovadnico. Članice društva, okrepljene z dvema članoma, smo v teh prostorih takoj videle potencial za prostor, v katerem bi si lahko po svojih močeh ustvarile kuhinjo, pa tudi prostor za sestanke in druženje ter občasne manjše pogostitve.

Ko so na občini ugodili naši prošnji, smo ugotovili, da se je pravo delo šele začelo. S skromnimi finančnimi sredstvi, a z veliko volje in gorečo željo po lasnem prostoru smo se postopoma začeli lotevati dela.

Kot se pri prenovi rado zgodi, si nismo mogli niti predstavljati, kaj vse bo ta projekt prinesel s seboj. Lahko rečem, da smo vse članice in člana, partnerji in otroci pomagali in prispevali po svojih močeh. Iskali smo sponzorje, ki bi nam lahko pomagali z delom in s finančnimi sredstvi.

Glede na to, da smo v letošnjem letu slavnostno in uradno odprli prostore, s ponosom trdim, da smo projekt dokončali zelo uspešno. Za vse, kar je bilo storjeno v društvenih prostorih, se kot predsednica društva iz srca zahvaljujem vsem in vsakemu posebej, ki vas ni bilo malo.

Veseli smo, da lahko zdaj vračamo prijaznost tistim, ki so nas vzeli pod streho, ko smo to potrebovali. V naših prostorih danes gostimo Rdeči križ pri razdeljevanju paketov, člane krožka "Rima ti štima" Zavoda Makole, v sodelovanju z Ljudsko univerzo Slovenska Bistrica pa smo pripravili tudi obujanje pozabljenih kuharskih receptov

naših babic pod vodstvom naše članice Mojce Plaznik Plavec. V prihodnosti si želimo podpreti še več takšnih idej, ki ohranjajo našo dediščino. Seveda pa ob vsem tem ne pozabljamo na naše osnovno poslanstvo: v naših lepih prostorih sestankujemo, se učimo, kuhamo, pečemo in gostimo domačine in obiskovalce od drugod.

SLADKI STARI ČASI

Ob tem bi rada z vami delila izkušnjo, ki me je popeljala v moje otroštvo ...

To pomlad sem obiskala našo nekdanjo članico Lohovo Slavo. Iz njene kuhinje sem zagledala čudovit cvetoči nasad hrušk pastorovk. Pogled me je popeljal v tisti lepi čas, ko smo otroci pobirali take hruške, jih sušili, delali kompote, da smo imeli sladice za božične in novoletne praznike.

Ker mi spomini niso dali miru, sem šla na jesen prosit lastnike hrušk, če si lahko nabere nekaj tega zlatega sadja. Z dovoljenjem so bile moje košare zvrhane. Doma sem se poskušala spomniti postopkov vlaganja tega sadja, ki jih je uporabljala moja teta Ana in potem tudi moja mama. Tako sva se tega naučili tudi s sestro Mileno. Na sliki lahko vidite, s čim se bo moja družina posladkala ob letošnjem božičnem srečanju.

Hruške pastorovke (pastorjevke), pripravljene za sušenje in vložene

VOŠČILO

Ker je pred nami najbolj prazničen čas v letu, bi v svojem in v imenu Društva gospodinj Makole voščila vsem društvom v Makolah, prav tako tudi Občini Makole in vsem občanom prijetne in mirne praznike.

Vida Krapše, predsednica Društva gospodinj Makole

TURISTIČNO DRUŠTVO MAKOLE IMA VELIKO NAČRTOV ZA PRIHODNOST

Turistično društvo Makole je letošnje leto začelo zelo aktivno, kot da je potrebno nadoknaditi čas, ko so bila druženja prepovedana.

Začeli smo 1. maja in uspešno izpeljali budnico z godbo na pihala KUD JANKO ŽIVKO POLJČANE. Na Makole smo privabili številne Makolčane, ki so z veseljem prisluhnili zvokom sedanosti in nostalgije, poklepetali in tako uživali ob zvokih glasbe.

Polni energije smo že v začetku junija organizirali prireditev »IDI NA MAKOLE«, ki je bila zelo uspešna in dobro obiskana. Pripravili smo kulinarčni dogodek, na katerem je bil MED ena od sestavin vsakega krožnika. Otroci so uživali na napihljivih igralih, starejši pa so na Makolah užili lepo nedeljo.

Ker smo turistično društvo, je naša prioriteta raziskovanje turizma. V juniju smo odpotovali na strokovno ekskurzijo v BiH. Izlet je bil strokoven in poudarek je bil obisk nam primerljivega društva. Obiskali smo PISKAVICO. To je naselje v Bosni, kjer predstavlja svoj kraj Kulturno umetniško društvo Piskavica. Navdušeni nad videnim smo pot nadaljevali do Banje Luke. Čudovito mesto v republiki Srbski.

Naslednji dan smo se vračali in obiskali turizem Bistrički na Lonskem polju. Od navdušenja, kaj vse se domislijo domačini, ki živijo od turizma, smo skoraj pozabili, da se je treba vrniti v domači kraj.

Za zaključek počitnic smo za otroke pripravili pravljčni večer pred Kavklerjevo kletjo. Makolska knjižničarka, pravljčarka Mojca Plavec je otrokom prebirala pravljice, ko pa je sonce zašlo smo pekli koruzo, jabolka..., odraslim pa je g. Branko Fuks prebiral svoje pesmi.

V septembru smo zopet pripravili prireditev »IDI NA MAKOLE«, ki je imela drugačno noto. Sodelovali smo z društvom upokojencev Makole, ki so to prireditev namenili srečanju in druženju svojih članov. TD Makole je v goste povabilo TD Hotiza in njihovi člani so za vse nas pekli znamenite Hotiške ribe. Vsako leto na Hotiških dnevih spečejo veliko količino rib in

ravno letos so praznovali 25. obletnico od začetka njihovih dni.

Sodelovale so tudi makolske gospodinje, ki so ponujale mesno zelenjavno juho, katera je res nekaj posebnega.

V oktobru se je društvo odločilo za ogled dobre prakse na skrajnem severovzhodu Slovenije. Bili smo v Veliki in Mali Polani, obiskali Pomelaj - rokodelsko delavnico, Razkrižje, prazgodovinsko vas in imeli za ključek pri naših prijateljih v Hotizi.

Ob koncu oktobra smo na Makole povabili Peklenščka. Pričarali smo vzdušje, kjer otroci uživajo ob izdelovanju raznih strašljivih jedi, izrezovanje buč, iskanju Peklenščkovega zaklada in še in še, skratka bilo je zabavno, saj smo tudi Makole »oblekli« z duhci.

Konec novembra smo organizirali že 11. Andrejev sejem, ki je vedno na 1. adventno nedeljo in obenem tudi občinski praznik Občine Makole. Župan je za občane častil pršut, igrala je godba na pihala iz Poljčan, slišali smo razglas, predstavila se je folklorna skupina Košuta iz Poljčan, plesali so naši makolski folkloristi in sejem je z lajno in veliko ponudniki dobil pravo sejemsko vzdušje.

Skozi vso leto so potekale razne delavnice: velikonočna, zeliščna, fraktalna risba, delavnica izdelave adventnih venčkov in velikega adventnega venca, ki v decembru krasi naše Makole.

Turistično društvo Makole ima veliko načrtov za prihodnost, obenem pa tudi veliko željo, da se čas, ki nas je tako zelo zaznamoval, nam vzelo družjenja in še kdo ve kaj, nikoli več ne vrne.

Romana Sagadin

TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG – TUDI V DRUGI POLOVICI LETA DELOVNO

Leto se počasi poslavlja od nas. Smo v veselem decembru, polnem lepih čarobnih dogodkov.

Tudi v našem društvu smo bili v drugi polovici leta delovni. Izvedli smo številne aktivnosti. V mesecu juliju in avgustu smo v društvenih prostorih na dvorcu Štatenberg postavili na ogled razstavo slikarke Vere Avguštin in Olge Ulokinove. Nadaljevali smo z delom v mesecu septembru in na novo postavili stalno etnološko zbirko na dvorcu Štatenberg.

V mesecu septembru smo se podali na sejem nevladnih organizacij LUPA v Ljubljano, kjer smo skozi cel dan obiskovalcem predstavljali in promovirali turizem naše občine.

Letos nam je po dvoletnem premoru uspelo izvesti srečanje starejših. Srečanje je potekalo v lepem in veselem vzdušju pri Turizem in gostinstvo Ačko na Štatenbergu.

Še posebej pa smo ponosni in veseli, da nam je uspelo ustanoviti turistični podmladek, ki trenutno

šteje 22 članov. Skupino vodita članici Barbara in Majda, ki skrbita, da je delo v podmladku pestro, poučno in zanimivo. Izvedli so že različne delavnice, kot so izdelki iz naravnih materialov, poslušanje pravljic, izdelava izdelkov za noč čarovnic (buče, duhci...). Skupaj s starši so izdelovali adventne venčke. Idej ne zmanjka. Tako, da se že kar veselimo naslednjih akcij.

21. oktobra smo v Domu krajanov izvedli prireditev Pesem nas gor drži. Namenjena je bila 5. obletnici delovanja Pevcev ljudskih pesmi. Ob tej priliki so pevcem bila podeljena Maroltova priznanja za delo na področju ljubiteljskega petja.

Prav tako smo v oktobru začeli enkrat tedensko z rekreacijskim plesom zumba za člane društva.

V mesecu novembru smo organizirali še tradicionalni Martinov pohod od kleti do kleti po vasi Štatenberg. Pričeli smo v kleti Društva vinogradnikov na dvorcu Štatenberg, opravili blagoslov novega vina in nadaljevali pot v veselem vzdušju skozi vas Štatenberg, kjer smo se večkrat ustavili v zidanicah prijaznih domačinov, ki so nam postregli z raznimi dobrotami in novim pridelkom mladega vina. Pot smo zaključili v prostorih društva na dvorcu Šta-

Srečanje starejših

Pesem nas gor drži

Martinov pohod

Delavnica Adventni venčki

tenberg, kjer smo se skupaj okrepcali s pravo štajersko kisló juho in domačo gibanico.

Tako se leto že nagiba proti koncu. In december je tu. Za najmlajše smo 5. decembra pripravili miklavževanje na dvorcu Štatenberg. Za obdaritev otrok so poskrbeli starši. Za ta pravega Miklavža in njegovo spremstvo smo poskrbeli v društvu. Prav tako smo po programu in obdaritvi za vse prisotne pripravili skromno pogostitev. Prijetno smo se družili ob čaju in kuhanem vinu, obujali spomine na pretekle dogodke in tkali načrte za leto, ki je pred nami.

izdelki na ogled

Turistični pomladek v parku

Do konca leta bomo izdali koledar za leto 2023. Pripravili božične jaslice pod grajsko kapelo, ki bodo odprte za ogled do konca januarja 2023. Z vlakom načrtujemo obisk prazničnega Celja na dan tepežnice. Pa morda še kaj, če ne bo prej zmanjkalo leta.

Dragi naši občani, naj vam leto 2023 prinese samo lepe stvari, ljubezni v družine, miru v duše in predvsem, radi se imejmo in se spoštujmo. SREČNO 2023.

Štefka Skledar, predsednica

Miklavževanja na dvorcu Štatenberg

DRUŠTVO UPOKOJENCEV MAKOLE

Društvo upokojencev Makole nadaljuje z realizacijo programa dela za leto 2022.

11. septembra smo organizirali srečanje upokojencev DU Makole v sodelovanju s Turističnim društvom Makole. Za jedačo, pijačo in glasbo so poskrbeli člani TD Makole, Društvo gospodinj Makole in TD Hotiza. Srečanja se je udeležilo okrog 150 članov. Vsi so dobili bon v vrednosti 7 €. Preživeli smo lepo nedeljsko popoldne, se družili, klepetali, peli, pa tudi zaplesali. Na srečanje smo povabili tudi našega dolgoletnega cenjenega župnika, g. Marjana Baniča, ki pa se je opravičil zaradi zdravstvenih težav. Nas pa je lepo pozdravil in poslal blagoslov.

V septembru smo se udeležili pohoda Medobčinske zveze društev upokojencev Slov. Bistrica, v organizaciji DU Vrhole – Preloge. V sodelovanju s PD Makole in mladimi planinci OŠ Anice Černejeve smo organizirali medgeneracijsko druženje.

Udeležili smo se tudi pohoda okoli Sestrškega jezera.

Začeli pa smo tudi s telovadbo v sodelovanju z RK Makole. Naša vaditeljica je Tina Kovačič, profesorica športne vzgoje. Vadba je zelo prijetna in koristna za naše zdravje in počutje. Ob prijetni glasbi razgibamo celo telo, krepimo mišice, delamo vaje za moč in ravnotežje.

Na povabilo Medobčinske zveze Društev upokojencev Slov. Bistrica smo se v mesecu oktobru udeležili ekskurzije v Ormož in Jeruzalemske gorice. Na občnem zboru MZDU Slov. Bistrica, ki je bil 18. oktobra 2022, pa smo bili sprejeti v Medobčinsko zvezo društev upokojencev Slov. Bistrica. Občnega zbora so se udeležili predstavniki našega društva Zlatka Ačko, Marinka Lepej, Zlatko Krhlanek in Nada Šket, ki pa je tudi članica Upravnega odbora MZDU Slov. Bistrica.

Na našo drugo letošnjo strokovno ekskurzijo smo se odpravili na Kozjansko. Najprej smo se ustavili v Olimju, kjer smo imeli voden ogled Minoritskega samostana. Minoritski

pater nam je na zelo zanimiv način predstavil zgodovino samostana. Ogledali smo si tudi cerkev, lekarno, čebelnjak in zeliščni vrt na nekdanjem grajskem vrtu. V lekarni smo si nakupili nekaj zeliščnih pripravkov za boljše počutje in premagovanje različnih zdravstvenih težav. Obiskali smo tudi čokoladnico, spoznali postopek izdelave čokolade in raznih pralin. Seveda nismo odšli praznih rok.

Obiskali smo tudi Jelenov greben, kjer smo spoznali predelavo sadja, mesnih izdelkov in se okrepčali. V osrčju zavarovanega območja Kozjanskega regijskega parka smo se ustavili pri vinogradniški družini Pirš.

Ob domačih kanapejih in ocvirkovki smo degustirali štiri vzorce njihovih vin. Vsi smo bili veseli in dobre volje, tudi vreme je k temu veliko pripomoglo.

Popoldansko kosilo smo imeli v Kozjem, v Kozjanskem dvoru. Uživali smo ob visoko kvalitetni hrani, pijači in prijaznem osebju.

Na povratku smo se ustavili še v Virštanju. Tam smo si ogledali vinsko fontano Virštanj, degustirali štiri vzorce vin in spoznali vinorodni okoliš.

Na poti domov smo prepevali, si pripovedovali šale in se veliko smejali. Vsi smo bili zadovoljni.

Prijavili smo se na razpis Komisije za tehnično kulturo pri Zgornje podravske zvezi društev upokojencev Maribor za fotografsko razstavo. Tema letošnje razstave je: Cvetje v naravi.

S tremi posnetki je sodeloval Milan Sternad, dva sta bila razstavljena. Otvoritev razstave je bila 4. 11. 2022 v Razvanju. Udeležili so se Milan Sternad in drugi člani našega društva. Milanu se zahvaljujem za sodelovanje in čestitam za razstavljena dela.

V mesecu novembru pa je naše društvo sodelovalo še na razstavi MZDU Slov. Bistrica. Tema razstave je Ustvarjamo v jeseni življenja. Sodelujejo Marija Planinc, Milan Sternad, Bernardina Paj, Kristina Jančič, Olga Žerak, Lidija Galun, Zlatka Ačko in Nada Šket.

V mesecu decembru pa načrtujemo letovanje v Hotelu Delfin v Izoli. Prijavilo se je 11 članov.

Z OŠ Anice Černejeve se dogovarjamo za medgeneracijsko sodelovanje za uporabo pametnih telefonov.

Razmišljamo tudi o ustanovitvi ročno delskih ustvarjalnih delavnicah.

Z dosedanjim delom društva sem zelo zadovoljna, predvsem pa se moram zahvaliti vsem poverjenikom, saj brez njihove prizadevnosti dela ne bi zmogli.

Predsednica DU Makole Nada Šket

O DELU ETNOLOŠKEGA DRUŠTVA ZA LETO 2022

Po premoru, zaradi zdravstvene krize, se je v letošnjem letu življenje vrnilo v normalne tirnice in temu primerno tudi družabno življenje in delovanje našega društva. Tudi sekcije so pričele z vajami in nastopi kot pred epidemijo. V tem kontekstu navajam sekcijo ljudski pevcev in pevk, ki so se udeležili (Gmajnarji, Stezice, pevke ED) revije ljudskih pevcev v Studenicah, 24.3.2022, tako da so Gmajnarji zbrali šest nastopov, pevke ED pet, Stezice več kot deset. Delovale so tudi ostale sekcije, kot Moped sekcija, ki je organizirala tradicionalno žeganje mopedov v mesecu maju, skozi leto se je udeležila številnih srečanj po Sloveniji in tudi v tujini (Hrvaška), sekcija Stari običaji je organizirala romanje na Ložno v mesecu aprilu, v avgustu na Ptujsko goro, postavljali smo klopotec na Gmajni, kožuhali koruzo. Sekcija Pecikl se je udeležila srečanja starih koles v Šentjurju, 5.6., skozi vso leto se je intenzivno delalo na postavitvi kozolca. Člani smo prispevali manjkajoči les, zbralo se je cc30m³, vložnih je bilo preko šesto ur prostovoljnega dela. Po potrebi se je urejal vrt na Gmajni.

Realizirali smo tradicionalno prireditev Naj nas pesem povezuje, 5.11.2022. Povabljeni smo še v dom starostnikov v Rogaško slatino, da oskrbovancem popestrimo veseli december. Veseli nas, da smo po težkem obdobju zdravstvene krize našli pot na stare tirnice in želimo, da bi tako nadljevali v letu, ki prihaja.

**S spoštovanjem,
predsednik ED Franc Žrjav**

Postavljanje kozolca

Nagrajenci 2022

Ne premišluj o tem, česar nimaš.

*Premišluj o tem,
kar lahko narediš s tem, kar imaš.*

Ernest Hemingway

PLANINSKO DRUŠTVO MAKOLE

Makolski planinci smo ne glede na letni čas vsekozi aktivni in pridno uresničujemo naš zastavljen plan. Smo pa zelo odvisni od vremena, kajti varnost je pri nas na prvem mestu.

Skozi vso leto smo imeli kar srečo, vreme nam je bilo kar naklonjeno. V prvi polovici leta smo osvojili vse zastavljene vrhove: Peca, Dobrča, Vrh Korena, Vrtača, Velika Raduha, Ojstrica, Mangart in Grosser Speikkogel.

Grosser Speikkogel

Vrh Korena

Mangart

Ojstrica

Vrtača

Bolj, ko se je bližala jesen, bolj je bilo nestanovitno vreme, in tako je marsikateri član letos ostal brez žiga naše najvišje gore-Triglava. Ja, priznam, je bilo kar malo razočaranja, ampak, kot smo že rekli, varnost je na prvem mestu. Naslednje leto nam gotovo ne uide, ali kakor se reče – Gore počakajo.

Ostanejo nam pa spomini...Spomini na vsa naša doživetja... Se težko z besedami opiše, kakšna čustva, kakšno veselje nas planince prevzame, ko skupaj osvojimo kak vrh, kako se povežemo in nastane vez prijateljstva.

Tam v gorah se človek odpočije...Odpočije si oči na mogočnih vrhovih, na naši prekrasni naravi, ob pogledu na sramežljive svizce, radovedne gamse in mogočne kozoroge. Pa vendar, kljub temu, ko se zvečer utrujen vračaš iz ture je v tebi veliko zadovoljstvo, veselje, si nekako izpopolnjen....In si rečeš, ja, še se vrnem. Se nam boste pridružili tudi vi?

Polonca Doberšek za PD Makole

MLADI PLANINCI OŠ MAKOLE

Mladi planinci iz Osnovne šole Anice Černejeve Makole so bili letošnje leto zelo aktivni. Prehodili so kar nekaj poti.

Prvi pohod je bil pohod na Boč, kjer so si ogledali Velikonočnico.

Že kar naslednji mesec so se podali na Bistriški Vintgar. Tudi tokrat se je pohoda udeležilo veliko število mladih planincev. Pridni pa niso le mladi planinci, ampak tudi njihovi starši in stari starši, ki se jim velikokrat tudi pridružijo.

Prav tako je bilo meseca maja, kjer so osvojili Donačko Goro. Ta je bila posebno doživetje, saj jih je del poti spremljala Petra s svojima dvema psičkoma, Liso in Šivo. Saj ne vem, kdo je bil najbolj navdušen, otroci ali psička.

V naslednjih mesecih so se udeležili dveh pohodov. V okviru tedna Vseživljenjskega učenja 2022 so

se podali na Lenart, kjer so si ogledali zelišča, in na Grad Štetenberg.

Drugi pohod pa so imeli na Dan slovenskega športa, kjer so se družili s člani Društva upokojencev Makole in si skupaj ogledali Bernadekovo domačijo. Člani Turističnega društva Štetenberg so pripravili veliko presenečenj. Bilo je zelo lepo, otroci so njihovo zgodbo spremljali kar z odprtimi usti...

Zelo smo veseli, ko spremljamo otroke na takšnih pohodih, ko vidimo, kako radi hodijo, kako radi imajo naravo in živali.

Se že veselimo naslednjih pohodov. Vodenje mladih planincev v OŠ Makole bosta prevzeli mentorici planinskih skupin, Klara Toplak in Anita Koren, ki sta prav tako polni idej in že pripravljata ogromno zanimivih pohodov.

Polonca Doberšek

MAKOLSKI PLANINCI – VETERANI

Planinci – Veterani iz Makol smo povabili ostale planince Veterane iz sosednjih občin v naše kraje in na naš teren. Z veseljem smo se udeležili tudi njihovih pohodov in skupaj z njimi raziskovali njihov teren ali pa smo se skupaj odpeljali v Prlekijo, Jeruzalem, Prekmurje – posebnost je bil pohod z brodom čez Muro, na Pohorje - slap Veliki Šumik ali zasavsko Sveto goro in tam uživali na več ali manj novih poteh. Udeležili smo se tudi Evro pohoda – E7, na Planino nad Vrhniko. Zraven smo bili ob osvajanju najvišjega vrha Koralp ali avstrijske Golice (2140m). Planinarili smo nekaj dni po jezerskih vršacih in se utaborili na turistični kmetiji. Udeleženi smo bili na pohodu okoli Sestrškega jezera, obiska etnološkega muzeja in Galerije Gajšt.

Srečanje planincev Veteranov na pohodih se praviloma odvija vsak torek. Če je slučajno slabo vreme, izberemo krajši in bližnji teren.

V pozni jeseni, 26. oktobra, smo se odločili, da vodimo meddruštveni pohod Podravja po makolskih poteh. Datum pohoda so nenehno spreminjali. Mi smo se odločili za naše manj poznane poti. Ta naš projekt smo si kar široko zastavili in v njega povabili tako planince kot domačine. Na območju Majšperka je sodelovala družina Eberl in Ribiška družina. Pohoda se je udeležilo 35 planincev iz Poljčan, Slov. Bistrice, Polskave, Hoč, Maribora, Miklavža in Makol.

Zjutraj nas je župan Franci Majcen gostil s kavico pri »Pikecu«. Na Strugu smo pustili avtomobile in krenili preko Dravinje in ob njenem desnem bregu mimo Dolenčeve kmetije proti Koritnemu, na območju Haloz, občine Majšperk. Zapustili smo Haloze in se ponovno preko Dravinje podali na področje Dravinjskih gor. Povzpeli smo se na hrib, kjer nas je pred domačijo že čakala Štefka Eberl s svojimi dobrotami. Popeljala nas je v »muzej« in nam pokazala številno moževo, Marjanovo zbirko Tomosovih motociklov. Res lepo, imate kaj videti. Povzpeli smo se na greben, ki je podaljšek Savinskega. Ob poti nam je družina Žerak ponudila domačo kapljico. In že smo bili pred domačijo podžupana Zdravka

Krošla in njegove žene Slavke. Tukaj so se dobre te kar same ponujale...

Pot smo nadaljevali proti kužnemu znamenju, se nato počasi spuščali z grebena in se približevali trem ribnikom. Ob čudovitem pogledu na dolino z ribniki smo od daleč zagledali dim, širil se je tudi vonj po pečenih kostanjih.

Albin in Srečko sta skrbno pekla kostanje, ki jih je pred dnevi nabrala Mira. Iz ribiške kuhinje je zadišalo po dobri Nadini kavici. Uspešen meddruštveni pohod se je počasi zaključil na Strugu pri naših avtomobilih. Navdušeni in nasmejani planinci so se zahvaljevali Makolčanom za gostoljubnost, prijaznost in pripo-

ročali, da se čez leto dni spet dobimo v tek prelepih krajih.

Izjava enega izmed pohodnikov: »Takšnega pohoda kot so ga pripravili Makolčani, še nismo doživeli«.

Zahvaljujemo se vsem, ki sodelujete z nami, nas podpirate in nam pomagata.

Jožica Kolar

GOSTOVANJE FOLKLORNE SKUPINE MAKOLE V ALBANIJU

Folklorna skupina Prosvetnega društva Anice Černejeve Makole se je letos prijavila na razpis organizacije Festival.si in je bila izbrana za sodelovanje na Festivalu »Slovenija v Draču« v Albaniji od 16. do 20. junija 2022. Festival se odvija v okviru festivalov v organizaciji društva KVRŠ Si.In (Slovenija v), v sodelovanju s Svetovno festivalsko asociacijo WOFA. Namen Festivala je v čim boljši luči predstaviti Slovenijo in na kulturni način prikazati našo umetnost, navade in običaje v tujini.

Po izboru skupine na festival, so se začele priprave na gostovanje. Organizacijo za potovanje je prevzel predsednik društva Viljem Mesarič, folklorniki pa smo začeli s pripravami za nastop v tujini. Prevoz in bivanje v hotelu smo morali pokriti z lastnimi sredstvi. Pridobili smo nekaj ponudb avtobusnih prevoznikov in izbrali najugodnejšega. Izdelali smo tudi enotne majice za

vse udeležence. Skupni stroški so bili res visoki, zato smo za pomoč prosili nekaj donatorjev in se prijavili na razpis občine Makole za sofinanciranje promocijskih prireditev in sponzorstev v letu 2022.

V sredo 15.junija 2022 ob 22. uri smo se z avtobusom podali proti Albaniji. Po hrvaški avtocesti skozi Neum in mimo Dubrovnika smo prispeli v Črno Goro. Tu smo imeli prvi daljši postanek in ogledali smo si Budvo. Nadaljevali smo vožnjo proti Albaniji mimo Skadarskega jezera in mesta Skadar, ki smo si ju ogledali ob povratku. Pozno popoldan smo prispeli v pristaniško in turistično mesto Drač. Po namestitvi v hotel Bonita in večerji smo imeli že prvo obveznost. Na spoznavnem večeru smo se predstavile vse sode-

lujoče skupine in si s prireditelji festivala, predstavniki mesta Drač in namestnico veleposlanika v Tirani izmenjali darila. Sledila je zabava na plaži in ob bazenu.

V petek smo najprej malo počivali. Nekateri na čudoviti peščeni plaži, drugi pa kar v sobah. Pozneje smo si ogledali stari del mesta Drač in se seznanili z osrednjim prizoriščem festivala. Izkoristili smo prosti čas za nakup spominkov in seveda znamenitega Skenderbeu-a. Zvečer je bil prvi festivalski večer, na katerem smo bili gledalci. Ponovila se je večerna zabava.

Sobota je bil dan za naš nastop, zato smo imeli takoj po zajtrku vaje na hotelskem dvorišču. Dan smo preživeli na plaži, se kopali, poležavali in igrali odbojko na mivki.

Naš nastop se je začel s povorko skozi center mesta, do glavnega prizorišča. Nastop je potekal na velikem odru z ozvočenjem in razsvetljavo. Občinstvo je dogajanje na odru spremljalo z velikim zanimanjem in nas nagradilo z močnim aplavzom. Po nastopu je veliko domačinov prišlo do nas, saj so jih zanimala naša oblačila in instrumenti. Želeli pa so se tudi fotografirati z nami.

V nedeljo smo imeli izlet v glavno mesto Tirano. Z lokalnim vodičem smo si ogledali znamenitosti mesta, se po njem sprehodili in tudi kaj kupili.

Popoldan pa spet plaža in večerna zabava.

Ponedeljek je bil čas za odhod. Po zajtrku smo spakirali in se odpravili proti domu. Bili smo utrujeni, a polni lepih vtisov.

Še nekaj zanimivosti. Albanija je znana kot dežela bunkerjev. Dva sta bila kar pred našim hotelom. Je tudi država z največ mercedesi na prebivalca. Drač je znan po desetkilometrski peščeni plaži. Čevapčiči se ne naročajo na porcije ampak na število. Bil je čas lubenic, zato so kuharski mojstri v hotelski restavraciji iz njih napravili prave umetnine. Nikjer nismo videli zakritih žensk.

Gostovanje je za nas pomenilo priložnost, da pokažemo del našega izročila in Slovenijo predstavimo v najlepši luči. Ponosni smo, da nam je to uspelo. Smo pa hvaležni vsem, ki so nam pomagali z donacijami. To so: Občina Makole preko razpisa, Irena in Srečko Pšeničnik, Romana in Marjan Ocvirk, Bar Miha, Okrepčevalnica Lovrek, Majda Mlakar.

Viljem Mesarič

*Vedno je pravi čas,
da storimo to, kar je prav.*

Martin Luther King

4. Martinov koncert v Kavklerjevi kleti

KONCERT, KI JE PRESEGEL PRIČAKOVANJA

V prečudovitem ambientu Kavklerjeve kleti v Jelovcu pri Makolah je na martino-vo, 11. novembra, potekal četrti Martinov koncert. Nastopil je Tamburaški orkester KUD Majšperk z gostjo Ajdo Pušaver in solistom Sandijem Kavklerjem. Kot solist se je predstavil tudi dirigent tamburašev Drago Klein. Med koncertom je umetnostni zgodovinar Ferdinand Šerbelj o prazniku povedal nekaj anekdot.

Tamburaški orkester KUD Majšperk, ki ga vodi in mu dirigira **Drago Klein**, sodi v sam vrh tamburaških orkestrrov v Sloveniji. Deluje že dvajset let in izvaja različne zvrsti glasbe, od klasičnih, tamburaških do tekmovalnih skladb in tudi zimzelenih melodij. Tamburaši

so se izkazali tudi kot odlični izvajalci sodobnih in pop melodij. Seveda, pa so odlično zaigrali tudi ljudske pesmi.

Njihov vodja, Drago Klein, je že petinpetdeset let povezan s tamburico in zagotovo je velik mojster v pisanju priredb. Že njegov nastop in obleka sta odražala njegovo veličino. Oblečen v črn frak in belo srajco z belimi rokavicami na rokah pove, da gre za dirigenta, ki ve, kaj hoče. In hotel je očarati občinstvo, kar mu je tudi uspelo. Izkazal se je tudi kot izjemen interpret, ki se je mojstrsko znal prilagajati petju občinstva in igranju tamburašev. Pel je sam in skupaj z **Ajdo Pušaver**, zraven tega pa še dirigiral zboru in občinstvu. Ajda je s svojim glasom in igranjem na violino pokazala, da Makolčani niso zaman ponosni nanjo. S svojim odličnim igranjem se je zvok violine zlil z zvenom tamburic. Predstavil se je gospodar Kavklerjeve kleti, **Sandi Kavkler**, in s svojim čudovitim glasom zapel Vilo moja. Njegov lepi glas se je zlil z igranjem tamburic in čutili je bilo, da bi tudi Sandi z veseljem zaigral še na svojo bisernico ob petju.

Tudi umetnostni zgodovinar **Ferdinand Šerbelj** je vse zbrane pritegnil k poslušanju, saj je povedal marsikaj zanimivega o svetem Martinu. Župan Makol **Franc Majcen** je v svojem govoru izrazil zadovoljstvo, da se lahko ravno v Kavklerjevi kleti naučimo kulturnih užitkov. Verjame, da jih še bo veliko. Prireditev je odlično povezovala **Mateja Marot**, ki se je v vlogi povezovalke programa odlično predstavila. Ker pa imajo pri družini Kavkler tudi Martina, so njemu in vsem prisotnim Martinom za god tudi zaploskali.

Zaigrali in zapeli so še nekaj skladb, nato so obiskovalci odmaknili stole in uživali še naprej ob rujni kapljici in odlični pogostitvi. Družina Kavkler se je ponovno izkazala kot odlična gostiteljica.

(Foto: Jože Kosajnc
Marjeta Klajnšek)

Ajda Pušaver

Sandi Kavkler

dr. Ferdinand Šerbelj

Tamburaški orkester KUD Majšperk

19. DRŽAVNO TEKMOVANJE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO V RIBOLOVU

Ponovno, že 19. zaporedoma, so se v soboto, 6.8.2022, zbrale ekipe ribičev vojnih veteranov Slovenije ob lepo urejenih ribnikih v Rogoznici na Ptuj.

Letos se je zbralo 27 ekip, tudi iz Madžarske in Hrvaške. V konkurenci je tako sodelovalo 25 ekip. Domačini so se za vse goste zelo potrudili, saj je tekmovanje potekalo nemoteno in poskrbljeno je bilo za vse. Tudi tekmovalci so bili dobro razpoloženi, tako da je poleg tekmovanja bilo tudi veliko druženja in sklepala so se nova in ohranjala stara poznanstva, kar pa je tudi namen slehernega takšnega druženja. Tekmovalce je pozdravila tudi ptujska županja Nuška Gajšek, predsednik OZVVS Ptuj Vlado Žgeč.

Tudi člani OZVVS Slovenska Bistrica smo sodelovali s svojo ekipo in sicer v enaki postavi kot prejšnje leto: Sonja Strnad, vodja ekipe, Dominik Gajser, sektor A, Silvo Kovačič, sektor B, Miran Trantura, sektor C.

Letos se je udeležilo tekmovanja še več ekip, zato smo vedeli, da se bo potrebno za ubranitev lanskega tretjega mesta zelo potruditi. Najbolje v ekipi se je odrezal Silvo Kovačič, ki je bil celo drugi med posamezniki, tako da je odšel domov z dvema medaljama (srebno in bronasto). K ponovno osvojenemu 3. mestu med ekipami pa sta doprinesla še ostala člana, ki sta dosegla 5. in 10. mesto med posamezniki v lovilnem sektorju.

Sonja STRNAD

Ponovno tretji...

Med posamezniki drugi...

SMEH NI GREH

Pametovanje po referendumih

- Če nisi šel na referendume, si bil butelj; če nisi bil PROTI pa zopet. Le kdo to razume?
- Na referendumu smo zmagali vsi: tako tisti, ki so glasovali ZA, kakor tisti, ki so bili PROTI. Tako vsaj pravijo politiki!
- Eni so pred referendumu govorili, da bo večji RTV prispevek, drugi pa, da bo enak. Sedaj je enak, a nihče ne ve, kako dolgo!
- Imeli bomo veliko ministrstev, kar je baje dobro za državljane, še boljše za vladajoče politike.
- Oskrbovanci domov za starejše bodo baje obdržali pridobljene pravice, prav tako pa njihovi svojci (da lahko plačujejo oskrbnino).
- RTV na damo, takšen je rezultat referenduma. Tudi nasprotniki zakona o RTV pravijo tako in že pišejo pritožbo na ustavno sodišče. Le kje je meja?
- Predlagatelji vseh treh referendumov niso zadovoljni z rezultatom in sedaj razmišljajo, kako bi zamenjali volilno bazo.
- Glasovanje na referendumu je bilo nasprotno glasovanju na državnoborskih volitvah. Na referendumih smo glasovali ZA, na volitvah pa PROTI. Pa naj kdo to razume!

LIGAŠKO TEKMOVANJE V RIBOLOVU RD PEČKE V LETU 2022

Člani RD Pečke smo bili zelo pridni tudi to sezono, ki smo jo pričeli s posebno otvoritveno tekmo 27. aprila. V okviru lige pa smo izvedli 10 tekem, v katero se je prijavilo 16 tekmovalcev. Med samo sezono smo lovili tudi za Pokal Makol in pa 3. septembra še za ribiškega carja. Ribiški car je postal Pepelnak Branko, ki je ulovil najtežjo ribo, Unterlehner Janko pa si je prislužil nagrado z najmanjšo ribo.

Na zadnji teki smo se zbrali 15. oktobra, kjer so se nam pridružili tudi sponzorji in sicer predstavnik iz Občine Makole Zdravko Krošl, podjetnika Zdravko Kolar in Miha Vantur – Pikec. Po razglasitvi rezultatov pa nas je bogato kulinarčno razvajal Marjan Doberšek s svojimi specialitetami izpod peke in z žara. Kljub temu, da smo ligo zaključili, pa nas je toplo jesensko vreme ponovno zvabilo okrog ribnika, tako da smo čisto zadnje druženje s tekmo izvedli 30. oktobra.

Poleg ribolova smo redno vzdrževali tudi območje Štatenberških ribnikov, omogočili smo prehod sprehajalcem okrog ribnika in ga tudi temeljito očistili. Nekaj fotografij si lahko ogledate tudi v naši oglasni vetrini. Za 1. maj pa smo postavili tudi mlaj.

Letošnja največja pridobitev pa je streha nad

društvenimi prostori, kar gre zahvala tudi nekaterim članom RD Pečke, ki so prispevali denarna sredstva. Pod vodstvom Marjana Verdenik-a pa se je streha tudi postavila. Vabljeni na sprehod tudi pozimi!

Rezultati lige 2022:

1. **Miran Trantura**
2. **Boštjan Križanec**
3. **Edo glavica**
4. Dominik Gajser
5. Milan Sternad
6. Jure Jančič
7. Vinko Kodrič
8. Janko Unterlehner
9. Branko Pepelnak
10. Skale/Doberšek
11. Jože Dvoršek
12. Bojan Vindiš
13. Franc Valand
14. Slavko Krček
15. Andrej Mlakar
16. Janko Dacinger

Sonja STRNAD

Vodja protokola Minč

Prvi trije v sezoni

Ena skupinska tudi s članicami, Vesno, Cvetko in Sonjo

SAVINSKO S KLOPOTCEM

Lepo je, da se ohranja tradicija, saj združuje ljudi, tudi tiste, ki imajo še tako različen pogled na svet.

V Savinskem se nas je nekaj vaščanov 6. avgusta zbralo in odločilo, da bomo nekje postavili klopotec. Zato je Ciril Gajšt predlagal, da ga lahko postavimo pri njem oziroma ob njegovem vinogradu, kjer raste dobra avtohtona šmarnica.

Da pa je bilo, seveda postavljanje klopotca lažje, je bilo treba poskrbeti tudi za naše želodce, kar smo prepustili našemu mojstru Miru Dorniku. Veseljačenje se je pričelo, ko smo sklenili, da se ponovno snidemo, ko bo grozdje zrelo.

Prijatelji, se vidimo kmalu na trgatvi!

Miha Gajšt

ZAHVALA

Hvala, **Alenu Prevolšku**, za podarjen filc, s katerim smo otrokom pričarale čarobni december. Tako smo lahko izdelale portfolio mape za vsakega otroka v vrtcu Makole. V veliko pomoč nam je tudi pri otroških izdelkih in vsakodnevnem ustvarjanju v vrtcu. Še enkrat iskrena hvala.

Otroci in vzgojiteljice vrtca Makole

POLETNI SOLSTICIJ - OB KRESI SE DAN OBESI

Poletni solsticij je eden starodavnih dni moči, ko so meje med svetovi najtanjše in energije najbolj naklonjene, zato se najlažje povežemo z bitji narave, z zdravilnimi energijami, s svojimi vodniki in z onostranstvom.

Tradicija je, da so se na ta dan poletnega sončevega obrata častilo vez z naravo, duhovnimi bitji, opravljali so se obredi za zdravljenje planeta, videnja, zaščite,.....

Ob kresi se dan obesi'. Za naše prednike je bil to najpomembnejši dan v letu. Kurili so kresove, delali venčke s travniškega cvetja, ki so jih dekleta na kresno jutro položila na kresni kamen ... ali nad vhodna vrata, da so odgnala zlo...tudi voda je na ta dan imela izjemno zdravilno moč,....venčki so bili spleteni iz ivanjščic, šentjanževke za sv. Ivana in ostalega travniškega cvetja,....do večera so venčke namočili v vodo, da so ohranili svežino, medtem so izdelali tudi kresno ploščo, ki je ponazarjala naslednje...v sredini rman, ki ponazarja mater Zemljo, v polkrogu zgoraj v luknje napikana šentjanževka, ki predstavlja sonce in spodaj vejice praproti, ki imajo na kresno noč posebej magično moč.

Dandanes so ti običaji že skoraj-

da pozabljeni oziroma jih ljudje zelo malo častijo...

Da pa v naših krajih še ta dragocen običaj še lahko živi in se ga tudi lahko doživi z vso svojo magijo, je Boštjan Jug z ženo Vlasto na njihovi ekološki kmetiji Jug poskrbel za ta čar tradicije in skupaj z g. Brankom Fuchs-om smo ta običaj tudi doživeli v vsej svoji veličini....

Zjutraj smo pričakali sončni vzhod na Boču, nabirali smo cvetje za venčke, ki so jih dekleta po tradiciji nosila na glavi. Hodili smo boski z zavezanimi očmi po travi in mehki zemlji drže se za roke, da smo čutili stik z materjo Zemljo in se na ta način poklonili kresni prsti. Da pa smo čutili pristen stik z višjimi energijami in se povezali v eno s stvarstvom narave in vesolja, nas je prijetna glasba instrumentov Brankove hčere popeljala v novo sfero občutkov ob idilični cerkvi na Ljubičnem. Za popotovanje v notranjost naše duše pa je svojo piko na i dodal izjemen zvok gonga in tibetanskih posod na gozdni jasi te kmetije, kjer je duša dobila nov vpogled z videanjem naših prednikov. Na to pot v našo notranjost nas je popeljala ga. Bobik Mateja. Ker ima tudi voda na ta dan izjemno zdravilno moč, smo

korak ustavili v Studenicah, kjer čista, bistra voda priteče izpod čistine kamnin Boča. Ker se piš vetra, milina gozda, nežno šumenje vode prijetno dopolnjuje z nežnostjo zvočkov kitare in violine, sta nas z njimi objemala Boštjan in Ajda Pušaver.

Tudi preteg našega telesa in mišic ni manjkalo, saj nas je na vsem dostopen način telovadbe popeljala Klavdija Polajžer pod kozolcem.

Ne samo magičen čas in izjemna podpora stvarstva, ampak tudi srečanje z apiterapijo in edinstvenimi bitji življenja čebelic, kamor nas je popeljala Nikä Obllak, nas je dodatno okrepilo. Dan je bil poln novih spoznanj, čutenj, videnj, da smo zares hvaležni vsi sodelujoči, ki smo imeli to čast doživeti ta praznik prednikov, ki nas je povezal z njimi in je v vsakem od nas pustil nekaj magičnega. Zvečer smo zakurili kres in opravili blagoslov venčkov, ki so jih nosila dekleta in kresne ploščice, ki jo je nosil mlad fant. Gospodar je dal blagoslov venčkom, gospodinja pa kresni plošči. Dekleta so se naučila peti pesem A .M. Slomška-Na gori se bliska. Ob vsem tem praznovanju so po tradiciji tudi ta dan zaznamovala kresna jedila in pijače. Odrasli so pili šentjanževce- Ivanovo vino in rumeni muškato iz štefana. Otroci so pili kresno medeno vodo, materino dušico, citronsko meto. Tudi jedi so bogatile na ta dan mizo ...dravinjska pehtranova gibanica, ocvirkovka... ob koncu se je ob prižganem kresu preskakovalo s koli, lahko tudi preskočilo,..... sklenili roke in zaplesali za vse dobro, za letino in odprtih src povedali na glas lepe misli za vsa živa bitja in mater Zemljo....

V tem čudovitem doživetju, ki so ga naši predniki častili, smo del te čarobnosti združili prijatelji, ki nam takšni običaji bogatijo dušo...

Danijela Dacinger

DANIJELINI METULJ

Moč pisane besede vedno bolj dobiva novo energijo in vedno več je piscev, ki nas navdušujejo in zavedanje, da je spoštovanje do pisanja vedno bolj cenjeno, me zelo veseli. Spoznavanje novih obrazov, ki v tem mozaiku želijo dodati svoj košček, je vedno več in pogum, da razgališ dušo je pohvale vreden. Tudi tokratna moja gostja prihaja iz Makol. Mateja Marot je zelo srčna in iskrena oseba, vztrajna, močna in sočutna. To se odraža tudi v njeni poeziji, s katero se je srečala že pri 13 letih, a je vse čuvala zase...vse do lanskega leta, ko jo je pot pripeljala nazaj domov. Postala je članica zavoda Ma-kole in v projektu Rima ti štima, kjer se predstavljajo s svojimi deli osnovnošolci OŠ Makole in starejši pisci, predstavila tudi sama. Njena prepoznavnost, njena energija nastopa in žametni glas sta jo postavila še pred en izziv... biti moderatorka na dogodkih...in tako je povezovala prireditev v naši občini v Kavklerjevi kleti na 17. Urbanovem koncertu in zelo profesionalno vodila program ob predstavitvi 50. letnice naselitve muflona na pogorju Boča .

Ker verjame v nekaj več, čuti moč duha, ji potepanje po naravi daje nove poglede in energijo. Skupaj z otrokoma se rada predaja lepotam narave, njena velika strast je ljubezen do gora, ki jo navdajajo s posebnimi občutki. Njena lan in Lina sta vesolje njenega življenja, zato se trudi, da je dobra mama, da jima je vzor v vrednotah, ki so dandanes že redkost in biti pošten, iskren in sočuten je vredno vsega spoštovanja. Sama zase pravi, da je vztrajna, trmasta in samosvoja, in da ne mara površinskih odnosov. Rada ima iskrene ljudi, ki v sebi nosijo svetlobo in ji pomagajo leteti še višje. Tudi nekaj izkušenj in lekcij si je v naši občini že nabrala in te so jo samo še utrdile. Končala je srednjo šolo za gostinstvo in turizem, a se v tem nekako ni našla, zato je vedno iskala nove izzive. In en takšen, ki ji je pisan na kožo, je zaposlitev na upravni enoti v smeri finance in pravi, da ji je res všeč, saj je razgibano in navdaja jo z novo priložnostjo za rast v sebi. V vseh teh vzponih in padcih je našla partnerja, za katerega pravi, da je najlepše, kar se ji je zgodilo...seveda, otroka sta njeno vse in skupaj s partnerjem Rokom Lorencom sta drug drugemu stebel in opora. Zelo mu je hvaležna za vse, saj ga je v najbolj težkih trenutkih usoda pripeljala njej na pot, da sta skupaj z isto izkušnjo lažje stopala novim, lepšim dnevom naproti. Hvaležna je za vsak trenutek v življenju, saj kot sama pravi...biti svetloba nekomu v težkih dneh je nekaj neprecenljivega....dobro se z dobrim vrača in z roko v roki je svet lepši.

ZAPOJTE

Dragi moji,
zapijte mi v slovo,
da zjoče se nebo.
Izjokajte zdaj rane vse,
ki zapisujejo moje ime.
Zapijte tisto pesem,
o mami, ki greši,
o mami, ki ljubila je vse dni.
Izjokajte me zdaj,
Kajti mojega telesa ne bo več nazaj.
Pomnite le,
Ljubezen ne mine, ne!
Ta ostala bo večna
V času z vami bila sem srečna.
A zdaj je čas večnega počitka,
dobivam krila,
ki so v času življenja se skrila.
Čuvala vas bom vse dni,
Ker večje ljubezni na tem svetu ni.

Avtor: Danijela Dacinger
Fotografije. Osebni arhiv Mateja Marot

NOVA PESNICA V STAREM GRADU

Romana Ana Borc je nov obraz v Makolah. V ta prelepi konec, kjer sonce sije bolj pogosto kot drugod v Sloveniji, jo je prinesla želja po povezanosti z naravo. Po mnogih letih prenatrpanega vsakdana se je v njej porodila potreba po bolj mirnem, sproščnem in svobodnem življenju. Že ob prvem obisku vasi Stari Grad je vedela, da želi tukaj nadaljevati svojo pot. Hiška na vrhu hribočka, majhen vinograd, manjši nasad češenj, orehov, breskev in nekaj drugih sadnih dreves je v letošnjem februarju postal njen raj. Odtlej ne mine dan, da se ne bi s svojim psom sprehodila po bližnjem gozdu.

Od otroških let dalje prepogiba besede in oblikuje zanimive rime, kar je podedovala po svojem očetu. Resneje je začela ustvarjati poezijo pred dvema letoma. Nekaj svojih pesmi je prispevala na različnih literarnih natečajih, sicer pa je skozi poezijo našla krog prijateljev, s katerimi si občasno privoščijo literarni večer.

Tematika njenih pesmi se predvsem nanaša na čustva, včasih lastna, drugič spet v verze prelije dogodke in občutja ljudi, ki ji pridejo na pot. Njena ljubezen do narave, do okolja, do živali, do planeta se prav tako odraža skozi pesmi, na drugi strani pa zna biti do vrednot današnje družbe zelo kritična. Ena stvar pa je skupna vsem njenim pesmim - vse imajo sporočilo. Pogosto uporablja prisprodebe, zaradi česar morda vse njene pesmi niso razumljive vsakomur.

Danijela Dacinger

BOŽIČNE ŽELJE

Večer že v noč se spet preveša.
Le kje se obira spanca depeša.
Ležim pod odejo. Zaspal si želim.
Tedaj pomežik od Lune dobim.

Pomanem oči. Morda pa že spim.
Mi Luna namigne, naj k njej poletim.
Se dvignem brez teže. Krila razprem.
K Luni podam se v njen polni objem.

Tej mistični zgodbi se prepustim.
Zvezde me vabijo, naj si kaj zaželim.
Premlevam, pretresam, želje prebiram.
Moja ni želja, da darila odpiram.

Naj božič prinese starše sirotam.
Lačna naj usta popelje k dobrotam.
Vodje sveta naj s pametjo sreča.
Moč naj miru in ljubezni poveča.

Želje svoje na glas govorim.
Nazaj proti domu se zavrtim.
Ko ležem, še vržem Luni pozdrav.
In zvezdam mežikam, naj store, kar je prav.

Zdaj sem pomirjena, da sem izrekla željé,
take, ki nasmehe med ljudi ponesé.
Sladko zaspim in sanjam o tem,
da zjutraj zbudim se v svet lep in iskren.

Romana Ana Borc

PRESKROMNA

Rekla sem, da talenta nimam.
Vse kar znam, je, da besede rimam.
No, z rimo marsikaj povem,
na kar brez rim pomisliti ne smem.

Sem že rekla, da to ni talent.
Sem že dala dober argument,
umetnost se rodi z veliko truda,
le ko skrbno je obdelana ta gruda.

Vsak lahko umetnost piše,
če ure dolge pač ne gre iz hiše.
Z leti trud dobi pomen.
S talentom ne rodi se prav noben.

Ne priznam, da mi je lažje,
ker s peresom ure so mi dražje.
Talenta nimam, znam pa pisat.
Madeže tako znam z duše zbrisat.

Romana Ana Borc

Z ENERGIJO LAHKO VARČUJEMO TUDI V PROMETU

Promet je eden izmed najpomembnejših virov emisij toplogrednih plinov, saj predstavlja kar četrtino skupnih emisij v Evropski uniji in ima mnoge škodljive posledice za okolje, prostor, družbo in gospodarstvo.

V letu 2017 je bilo po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije 12 odstotkov vseh z avtomobilom opravljenih poti krajših od enega kilometra, 30 odstotkov krajših od dveh in pol kilometrov in kar 45 odstotkov krajših od pet kilometrov. Skupno kar dva milijona kilometrov, ki jih lahko povprečni prebivalci opravimo peš ali s kolesom. Na ta način bi lahko za skoraj polovico zmanjšali število vseh poti, opravljenih z avtomobilom, s tem pa prihranili energijo in denar ter močno zmanjšali škodljive vplive prometa na okolje in družbo.

Motoriziran promet je namreč krivec za številne neljube učinke. Je eden glavnih virov toplogrednih plinov, zaradi katerih se na naših cestah kuhajo podnebne spremembe. Je vir prometnih nesreč, povzroča hrup in neprespane noči, onesnažuje zrak, kar povzroča prezgodnjo umrljivost, razvoj bolezni srca in ožilja, pljučnega raka, sladkorno bolezen in astmo ter nasploh znižuje kakovost življenja.

Raziskave še kažejo, da smo prebivalci Slovenije zelo obremenjeni s stroški prevoza, saj jim nameni močno nad povprečje v Evropski uniji. Zanimariti ne gre niti dejstva, da mobilnostne navade prebivalstva najhitreje občuti prav lokalno okolje.

Zaradi vseh omenjenih razlogov pravimo, da avto že dolgo ni več v modi. Z vidika zanesljivosti, varnosti, finančne dostopnosti in manjšega vpliva na okolje sta javni potniški promet in aktivna mobilnost boljša izbira. Aktivne oblike mobilnosti, kot sta hoja in kolesarjenje, pa poleg številnih prednosti za naše zdravje in dobro počutje predstavljajo tudi najcenejšo in energetske varčno obliko premikanja.

Z izbiro trajnostnih oblik mobilnosti tako zmanjšamo negativen vpliv na okolje in lastno zdravje, preprečimo izrabo prostora, ohranimo več zelenih na račun asfaltiranih površin in prihranimo energijo ter posledično denar, ki ga moramo nameniti za mobilnost.

Kako lahko prav vsak posameznik pripomore k zmanjšanju porabe energije v prometu, boljši družbi in okolju ter hkrati prihrani? Ministrstvo za infrastrukturo svetuje naslednje:

Z zmanjševanjem števila poti

Razmislimo, ali je naša pot z osebnim avtomobilom nujna. Avto, ki stoji v gneči, namreč porabi več, zato se je smiselno izogniti prometnim konicam.

Razmislimo tudi, ali lahko združimo različne poti in

jih opravimo naenkrat. Na ta način bo avto uporabljen manjkrat, to pa pomeni, da bodo enake obveznosti opravljene z manj stroški.

Z zmanjševanjem števila poti do 2 km

Razmislimo o nujnosti vožnje na kratke razdalje do enega, dveh in petih kilometrov. Kratke poti do dveh kilometrov lahko opravimo peš, razdalje do pet ali deset pa premagamo s kolesom ali javnim potniškim prometom. Poleg tega lahko v dveh kilometrih hoje ali kolesarjenja v službo mimoidočim podarimo veliko nasmehov in hkrati prihranimo 46 litrov goriva na leto.

S promocijo aktivnega prihoda na delo

Delodajalci lahko trajnostno mobilnost spodbujajo z enostavnimi ukrepi, kot so npr. uvedba gibljivega delovnega časa, možnost dela od doma, spodbujanje aktivnega prihoda na delo, ureditev prostorov za prhanje, postavitve pokritih kolesarnic, spodbujanje skupnih voženj ali uvedba organiziranega prevoza.

Hoja in kolesarjenje blagodejno vplivata na počutje zaposlenih. Aktiven prihod v službo bo poskrbel za več kisika v krvi, kar bo ugodno vplivalo na njihovo zbranost in učinkovitost.

Z uporabo javnega potniškega prometa (JPP)

Raziščimo vozne rede vlakov, avtobusov, prevozov na klic in ostalih oblik JPP ter preverimo, ali jih lahko morda med seboj združimo. Vožnja z JPP je lahko tudi priložnost za pogovor s prijatelji ali sopotniki, odgovarjanje na elektronsko pošto, branje, počitek ali druge aktivnosti, ki jih med vožnjo avtomobila ne moremo opraviti. Presenečeni bomo nad količino časa, denarja in energije, ki jo lahko prihranimo na ta način.

Vožnja z JPP je energetske varčna in cenovno ugodna, zato se tudi izlete izplača načrtovati z uporabo JPP. Ob koncih tedna do vključno 30. 6. 2023 namreč velja na vse enotne vozovnice v medkrajevnem avtobusnem in domačem železniškem prometu 75 odstotni popust za vse uporabnike.

S sopotništvom

S sopotništvom se stroški prevoza razdelijo med potnike in posameznika manj obremenijo. Na ta način se lahko izognemo tudi stroškom parkirin, pa še pot je kratkočasnejša in bolj sproščujoča.

Z varčnejšo vožnjo

Z varčno vožnjo avtomobila zmanjšamo porabo goriva in s tem znižamo stroške mobilnosti. Obstaja več načinov za varčno vožnjo:

- -Zmanjšanje hitrosti: vožnja pri 100 km/h na avtocesti zniža rabo energije in s tem povezane stroške za 10-15 odstotkov v primerjavi z vožnjo pri 130 km/h. Poleg tega s hitro vožnjo privarčujemo le 10 minut na 100 km, v zrak pa

izpustimo kar 80 odstotkov več CO₂, kar je za skrbiljujoče tudi z okoljskega vidika.

- -Manjša obtežitev vozila: manj kot je vozilo obteženo, bolj bo vožnja varčna. Vsakih dodatnih 50 kilogramov namreč poveča porabo goriva za dva odstotka. Pomemben je tudi način shranjevanja prtljage – prtljaga v prtljažniku namesto na strehi je bistveno pametnejši in varčnejši način njenega prevoza.
- -Klimatska naprava: ta poviša porabo goriva za do 12 odstotkov, zato se je smiselno odpovedati njeni uporabi, kadar ta ni nujna.

Koliko avtomobilov imeti v gospodinjstvu oziroma ali je lastništvo osebnega avtomobila nujno?

Razmislimo, ali naše gospodinjstvo zares potrebuje avto oz. več kot en avto. Vedno več urbanih naselij je namreč opremljenih s sistemi za izposojlo koles in sistemi za izposojlo avtomobilov. Z uporabo teh sistemov se znebimo skrbi, ki pritičejo uporabi lastnega avta. Ta namreč ne predstavlja zgolj stroška nakupa in goriva, temveč tudi strošek rednega vzdrževanja in zavarovanja. [TUKAJ](#) preverite, koliko vas vaš jekleni konjiček zares stane.

Izberimo trajnostno mobilnost, saj s tem prispevamo k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov, čistejšemu zraku v mestih, večji kakovosti bivanja, javnemu zdravju in socialni pravičnosti.

Z MAJHNIMI DEJANJI DO VELIKIH PRIHRANKOV PRI KUHANJU

Ob vse večjih podražitvah energentov se vedno več gospodinjstev sprašuje, kako prihraniti pri energiji.

Čeprav se zdi, da lahko posamezno gospodinjstvo privarčuje le malo energije, raziskave kažejo, da temu ni tako. Privarčujemo lahko pri ogrevanju prostorov, pri razsvetljavi in pri vseh gospodinjstvenih opravilih. Tudi vsakodnevna priprava hrane terja znatne količine energije, zato v prispevku podrobneje spregovorimo o možnostih za prihranke pri kuhanju in zakaj je pomembno, da poznamo vsebino novih energijskih nalepk, ki nam povedo, koliko energije porabi posamezen gospodinjstveni aparat in koliko lahko gospodinjstva prihranijo s pravilno izbiro le teh.

Pri kuhanju največkrat uporabljamo vodo. Pomembna lastnost vode je, da je pri normalnih pogojih ne moremo segreti na višjo temperaturo od vrelišča (100 °C). Z intenzivnejšim gretjem povzročimo le burnejše vretje, hrana pa se med burnejšim vretjem ne bo prej skuhalo. Izgube energije zaradi izparevanja vode lahko delno zmanjšamo tako, da posodo pokrijemo. To lahko storimo med kuhanjem in tudi pred zavretjem vode.

V posodah, ki jim po domače pravimo ekonom lonci, se zaradi vodne pare poveča tlak, zato lahko voda vre pri višji temperaturi in hrana se tudi prej skuha. Na tak način privarčujemo do polovico potrebne energije za kuhanje.

Kaj lahko torej storimo, da prihranimo energijo?

Pomembno je vedeti naslednje:

- Količina vode za kuho naj ne bo po nepotrebem prevelika, saj je hrana kuhana v manjši

količini vode okusnejša.

- Kuhamo v pokritih posodah.
- Kadar je le mogoče, uporabimo ekonom lonec.
- Ko voda zavre, zmanjšajmo moč kuhalne plošče, oziroma plinskega gorilnika do točke, ko voda še vedno vre.
- Hrana je okusnejša, če je ne razkuhamo. S skrajšanjem časa kuhanja varčujemo z energijo in svojim časom.

Običajno na našo odločitev pri nakupu štedilnika ali pečice vpliva predvsem cena, kar pa ni vedno najugodnejša rešitev. Ob nakupu ne bi smeli pozabiti na stroške za energijo, ki nam jih bo prinesla slabo izolirana pečica, ali pa kuhalna plošča s slabim izkoristkom.

Kaj moramo vedeti o klasičnem električnem štedilniku?

Izkoristek navadnih električnih plošč ne presega niti 50 odstotkov, izgubljena toplota se porazgubi po drugih delih štedilnika, pravimo, da pobegne mimo loncev. Druga značilnost klasičnih grelnih plošč je groba nastavitve njihove temperature. Tipično lahko izbiramo le med tremi ali štirimi stopnjami grelne moči.

Na kaj moramo biti pozorni oziroma kako ravnamo?

- Velikost kuhalne plošče vedno izberemo glede na premer naše posode. Majhna posoda na veliki plošči pusti neizkoriščen obod, od koder energija uhaja v zrak.
- S kuhanjem v pokriti posodi lahko zmanjšamo porabo električne energije tudi do trikrat.
- Kuhalno ploščo izklopimo nekaj minut pred koncem kuhanja, saj je v plošči dovolj toplote,

ki nam bo hrano skuhala do konca.

Kaj moramo vedeti o pečici?

Če smo električne kuhalne plošče obsodili kot velike porabnike energije, lahko povsem enako trdimo za klasične pečice.

Za varčno in smotrnejšo rabo pečic bi morali vedeti predvsem naslednje:

- Pri pečicah, ki so dlje časa v uporabi, je dobro preveriti tesnjenje vrat.
- Kupujemo pečice z dobro izoliranimi stenami in večplastnimi stekli na vratih.
- Vrata pečice med peko odpremo čim manjkrat.
- Če imamo v pečici na razpolago ventilator, ga uporabljamo čim pogosteje.
- Če je le mogoče, pecimo več jedi hkrati.
- Za odtajevanje zmrznjenih jedi raje uporabimo mikrovalovko, če jo le imamo.
- Električno pečico izklopimo vsaj 10 minut pred koncem peke, saj je v njej dovolj zraka, ki bo jed spekel do konca.
- Jedi raje pogrevajmo na kuhalnih ploščah, kot v klasičnih pečicah, še boljše v mikrovalovkah.

Kaj je dobro vedeti o mikrovalovnih pečicah?

V njih se peka odvija s pomočjo mikrovalov, ki zanihajo molekule vode in tako povečajo temperaturo jedi. Pri tem ostanejo vse snovi, ki ne vsebujejo vode, hladne. To pomeni, da se v mikrovalovni pečici posoda ne segreva. Pri tem načinu segrevanja je potrebno veliko manj energije za peko in pogrevanje hrane ter pripravo toplih napitkov kot v klasičnih pečicah.

Primerjava različnih aparatov za kuhanje in peko

Prostor v pečici bomo najbolje izkoristili, če v njej pečemo več jedi hkrati. Kozarec vode bomo do vreanja najbolj učinkovito segreti v mikrovalovni pečici ali grelniku vode. Za kuhanje testenin oz. zelenjave je priporočljivo, da vodo segrejemo v grelniku vode oz. mikrovalovni pečici, nakar to vodo prelijemo v posodo. Podatki v primeru pogrevanja enolončnice in

kuhanja kaše kažejo, da je najbolj učinkovit način raba mikrovalovne pečice. Če primerjamo rabo štedilnikov ugotovimo, da je raba energije indukcijskega štedilnika nižja od klasičnega električnega štedilnika.

Gospodinjstva si danes težko predstavljamo brez gospodinjskih aparatov, energija, ki jo pri vsakodnevnem delovanju porabijo, pa predstavlja pomemben delež v skupni porabi energije. Zaradi tega je pomembno, da pri nakupu novega gospodinjskega aparata razmislimo o nakupu varčnega. Pri tem nam lahko pomaga energijska nalepka, ki je enostaven grafični prikaz najpomembnejših podatkov o rabi energije in ostalih standardiziranih podatkov za posamezne gospodinjske aparate. Da bi se lažje odločili za nakup varčnega gospodinjskega aparata, pa je pomembno poznati njeno vsebino. Več o energijski nalepki lahko preberete TUKAJ. (link do članka o energijski nalepki)

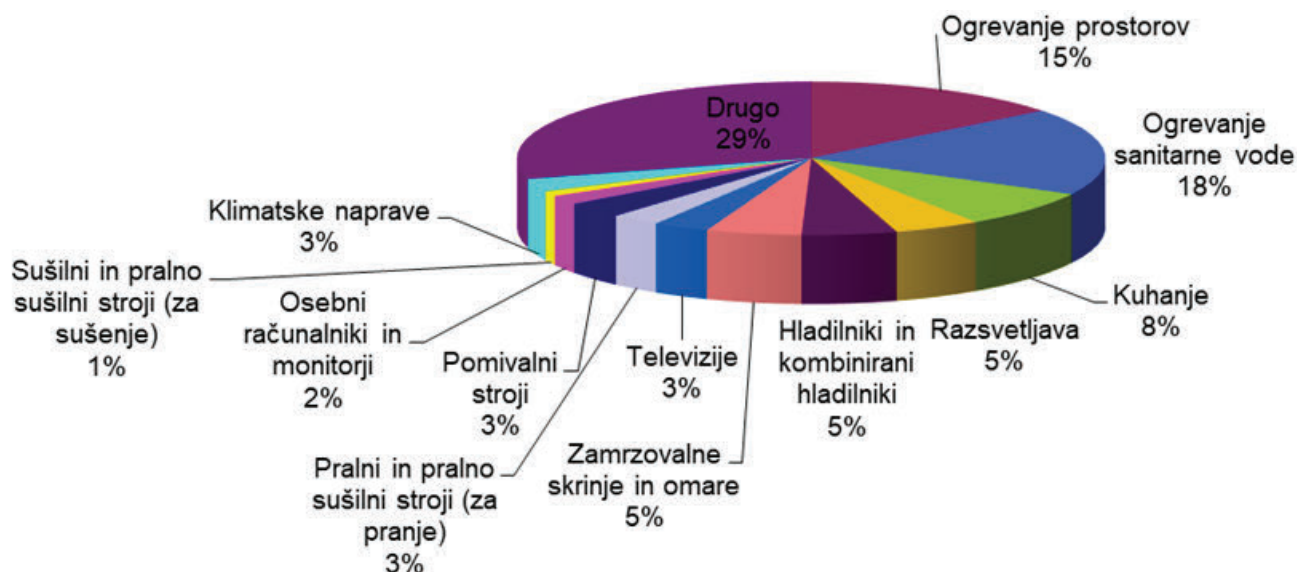
termostat

zeleni hiša

Viri:

- [1] Frankowska, A., Rivera, X. S., Bridle, S., Kluczkowski, A. M., Tereza da Silva, J., Martins, C. A., Rauber, F., Levy, R. B., Cook, J., & Reynolds, C. (2020). Impacts of home cooking methods and appliances on the GHG emissions of food. *Nature Food*, 1(12), 787–791. <https://doi.org/10.1038/s43016-020-00200-w>
- [2] SURS (2021). Poraba energije in goriv v gospodinjstvih. Pridobljeno 10.8.2022: <http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/poraba-energije-goriv-v-gospodinjstvih-2>

Končna poraba energije po namenih, Slovenija, 2019 [2]

Z MALIMI DEJANJI DO VELIKIH PRIHRANKOV

Na katerih področjih svojega življenja lahko z majhni ukrepi prihranimo največ energije in denarja? Na Inštitutu Jožef Stefan so pripravili prispevek, v katerem lahko preberete, kateri so ti ukrepi, kakšen prihranek nam prinesejo in koliko nas stanejo.

V začetku julija me je za energetske nasvet poklical dober prijatelj iz otroških let, ki je pred kratkim kupil staro enostanovanjsko hišo v Ljubljani. Denarja za energetske prenove ni ostalo kaj dosti. Trenutno se ogreva z zemeljskim plinom in da »i« ne bi ostala brez pike, naj povem, da je prejel že drugi opomin dimnikarja o dotrajanem plinskem kotlu, ki ga je potrebno nemudoma zamenjati. Jaz sem mu razlagal, kako zelo pomembno je najprej izvesti vse ukrepe učinkovite rabe energije (URE) in šele nato menjati ogrevalni sistem. Od tu naprej si najinega pogovora »o kuri ali jajcu« ni težko predstavljati.

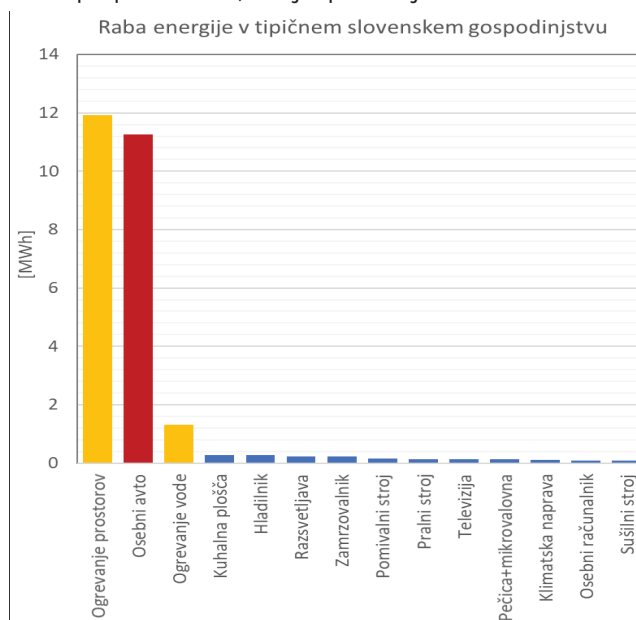
Posebna reč, ki mi je ostala v spominu je, da je poznal praktično vse ukrepe URE, le prave teže jim ni pripisoval. Ko smo glede ukrepov bombardirani s tisoč in enim nasvetom, se namreč kaj hitro zgodi, da postanemo nekritični do njihovih učinkov, ali povedano z drugimi besedami, enako pozornost namenimo varčevanju pri uporabi telefona kot pri uporabi tople sanitarne vode. Ne zavedamo se, da pri ogrevanju sanitarne vode porabimo nekaj redov velikosti (nekaj 10 krat) več energije. Za polnjenje telefona namreč porabimo le toliko električne energije, kot če smo se pri odmerjanju vode za pripravo testenin uštel za manj kot en deciliter.

Prav zato danes za vsakega od treh tipično največjih porabnikov energije doma izpostavljam pet verjetno najpomembnejših malih dejanj. To so tista dejanja, lahko bi jih imenovali mali ukrepi URE, ki **ne stanejo veliko, zahtevajo pa spremembe naših navad in imajo sorazmerno velik učinek**. Da bi jih lahko identificirali, si moramo najprej pogledati statistiko rabe energije v slovenskih gospodinjstvih in jo ustrezno »preslikati« v lastno življenje ali povedano drugače: če ne uporabljamo sušilnega stroja, z njim pač ne moremo prihraniti energije. Ne gre za iskanje grešnega kozla, gre za iskanje načina, kako lahko čisto vsak od nas na svoj način prispeva delež k zmanjšanju rabe energije in vzdržni prihodnosti.

In kolikšen je ta delež?

Številke si je najlažje predstavljati na tipičnem slovenskem gospodinjstvu, ki ga za potrebe tokratnega pisanja predstavlja 4-članska družina. Živijo v srednje-varčnem stanovanju velikosti 100 m². Ogrevajo se z zemeljskim plinom. V prostoru vzdržujejo pozimi 22 °C, poleti pa klimatsko napravo uporabljajo po potrebi le kak mesec. Člani družine porabijo v povprečju 70 litrov vode na osebo na dan, od tega 18 litrov vroče vode ogrete na 55°C.

Imajo en družinski avto, ki v povprečju porabi 5,6 litrov dizelskega goriva na 100 km, na njegovem števci pa se letno odvrti 20.000 km. V družini imajo vse velike gospodinske aparate, vsak dan kuhajo na steklokeramični plošči, imajo pa tudi računalnik in klimatsko napravo. Pričakovana poraba energentov v opisani družini je 26 MWh po porabnikih, kot jih prikazuje slika 1.

Slika 1: Ocenjena letna raba energije v tipičnem slovenskem gospodinjstvu: rumena-poraba zemeljskega plina, rdeča-poraba dizelskega goriva, modra-poraba električne energije.

S slike 1 lahko hitro razumemo, zakaj pozornost v tem članku usmerjamo zlasti na tri ključne porabnike: ogrevanje prostorov, mobilnost in pripravo tople sanitarne vode, vendar pa bi bilo zelo narobe kar posplošiti, da so drugi porabniki zanemarljivo majhni. Vrstni red priporočil za našo tipično slovensko gospodinjstvo je sledeč.

1. Ogrevanje prostorov (pričakovan prihranek 15%-20%)

* Eden najpreprostejših in najpomembnejših ukrepov pri ogrevanju prostorov je znižanje temperature ogrevalnih prostorov za 1 ali 2 °C. Seveda tega ne moremo storiti vedno in povsod, a nam takšen ukrep v osrednji Sloveniji lahko zniža rabo energije za približno 8 % za vsako stopinjo, ki jo znižamo.

* Ogrevamo le tiste prostore, ki jih uporabljamo.

* Ogrevalni sistem nastavimo na najnižjo temperaturo ogrevalnega medija, ki še ogreje prostore na nastavljeno temperaturo. Da bi to lahko dosegli, moramo uporabiti vse radiatorje ogrevalnega sistema, na katere namestimo termostatske ventile in glave z nastavljeno

temperaturo prostora. S tem, ko imamo večjo površino za oddajo toplote v prostor (več radiatorjev) se namreč lahko zniža temperatura ogrevalnega medija/sistema, kar poveča izkoristek ogrevalne naprave, še posebno če imamo kondenzacijsko plinsko peč ali toplotno črpalko. Intuitivni ukrep »varčevanja«, da v prostoru, ki ga ogrevamo, zapremo čim več radiatorjev, je napačen.

* Če imamo klimatsko napravo, preverimo, ali omogoča način ogrevanja. Naprava je namreč prav tako toplotna črpalka, ki je zelo učinkovita, kadar je temperaturna razlika med ogrevanim prostorom in okolico majhna, zato je zlasti v prehodnem (pomladnem, jesenskem) obdobju lahko zelo ugodna rešitev za (do)grevanje.

* Stanovanje prezračimo nekajkrat dnevno: hitro, v nekaj minutah in to »na prepih«. Če uporabljamo prezračevalno napravo, prostore prezračujemo z minimalno potrebno izmenjavo zraka.

2. Mobilnost (pričakovan prihranek 15%-20%)

* Podobno kot ogrevanje prostorov, je tudi uporaba osebnega avtomobila povezana z eno najintenzivnejših rab energije v tipičnem slovenskem gospodinjstvu, zato je prvi ukrep - zmanjšati število nepotrebno prevoženih kilometrov. V to smer je usmerjena tudi danes vse bolj uveljavljena možnost dela od doma. Na tem mestu izpostavljamo tudi službene poti ali turistična potovanja z letalom, ki jih v tipičnem slovenskem gospodinjstvu (slika 1) niso upoštevana. Ta potovanja je prav tako potrebno zmanjšati na minimalno potrebno.

* Kadar je le mogoče in smiselno, namesto osebne avtomobila uporabljamo javni prevoz ali druge načine prevoza (kolo, pešačenje). Pomenljiv je že podatek, da okoli 50 % poti v mestih opravimo z avtom na razdaljah manjših od 5 km.

* Na avtocesti znižamo hitrost vožnje na 110 km/h oziroma tako, da je varno, skladno s predpisi, in da ne oviramo prometa. To za tisti čas vožnje lahko pomeni do cca 20 % manjšo porabo goriva.

* Če res ni nujno potrebno, klimo v avtomobilu ugasnemo. Toliko bolj pomembno je to storiti pri starejših avtomobilih, saj tam vključena naprava ves čas deluje pri nazivni moči ne glede na nastavitve temperature v potniški kabini. Ugasnjena naprava lahko prihrani do 0,5 L/100 km.

* Strešne nosilce odstranimo takoj, ko jih nehamo uporabljati za prevoz tovora (koles, strešnega kovčka, smuči...).

3. Ogrevanje vode (pričakovan prihranek 15%-20%)

Tretji tipično največji porabnik energije doma je priprava tople sanitarne vode. Da bi razumeli, kako zelo energetsko intenzivno je ogrevanje vode, naj povemo, da za pripravo 1 litra čaja, porabimo približno toliko električne energije, kot bi jo potrebovali, če bi avto omejenje družine dvignili na vrh 30 m visoke stolpnice. Kdo bi si mislil; 1 liter čaja. Tukaj so naslednja mala dejanja najpomembnejša:

* Redkeje se kopamo, namesto tega se prhamo z na-

vadnim tušem. Oprhamo se hitro, brez namakanja. Skozi tuš ročko takrat dobesedno odteka 20 kW, kar je veliko več kot so nazivne toplotne izgube velike stanovanjske hiše. Minuta prhanja v povprečju pomeni porabo 10 litrov vode in 0,3 kWh akumulirane energije. Tuš ni ravno primeren kraj za iskanje navdihov...

* Za spiranje in splošno uporabo pazimo, da namesto tople vode uporabljamo hladno vodo.

* Odpravimo morebitno puščanje. Čeprav se danes opazi redkeje, pa je pol ure puščanja na strani tople vode, ki se s kapljico na sekundo zdi zanemarljivo majhno, primerljivo s porabo električne energije za enkratno polnjenje telefona.

* Na pipe namestimo perlatorje. To so tiste mrežice na izstopu iz pipe, kamor se vodni kamen rad nabira. Nič posebnega ne počno, razen tega, da vodi primešajo zrak v homogeno zmes, zaradi česar si lahko umijemo roke in učinkovito splakujemo posodo z občutno manjšim pretokom. Pa saj, to je njihov glavni namen - zmanjšati porabo (tope) vode. Porabo pa zmanjšamo tudi, kadar pipo zapremo, če vode ne potrebujemo, npr. med ščetkanjem zob ali kuhanjem.

* Znižamo temperaturo akumulirane tople vode v zalogovniku. Z nižjo temperaturo je učinkovitost grelne naprave za pripravo tople sanitarne vode višja, hkrati pa se zmanjšajo tudi toplotne izgube zalogovnika in celotnega sistema.

Od vseh naštetih malih dejanj sta namestitvev termostatskih ventilov in glav na radiatorje in namestitvev perlatorjev na pipe finančno najdražja. Okvirni strošek prvega je cca 30 €/radiator, strošek drugega pa cca 1 €/pipo. Zanimivo je, da ta dva ukrepa ne zahtevata spremembe naših navad, vsi ostali ukrepi, ki ne stanejo nič, pa od nas terjajo vsaj malo muje. Pa saj tako je v življenju - brez muje se še čevelj ne obuje.

V projektu LIFE IP CARE4CLIMATE se med drugim ubadamo tudi s tem, kako najbolj učinkovito pristopiti k različnim ciljnim skupinam. Zavedati se moramo, da k ukrepom URE posameznika ženejo različni vzroki; med njimi so najpomembnejši finančni motivi, energetska revščina, zavest in odgovornost do podnebja in okolja. Nekaterih razpoložljivih argumenti še niso prepričali in čakajo na boljša pojasnila, še vedno pa je nerazumljivo velik del takih, ki se jih zniževanje emisij in rabe energije preprosto ne tičejo in ob tem navajajo različne argumente. Njim zgornje pisanje ni bilo namenjeno, vsem ostalim pa upamo v veliko korist in v sprostitev ob kakšni hudo-mušnici.

In če zaključim s prijateljem iz otroštva; odločil se je za zamenjavo ogrevalnega sistema s toplotno črpalko, ki pokrije toplotne izgube neobnovljene hiše. Čez kakšno leto ali dve, bo ta naprava bistveno prevelika, da bi lahko delovala optimalno in takrat bomo iskali najboljšo možno rešitev. A vse to prihranimo za naslednje pisanje, do takrat pa le pogumno »Z MALIMI DEJANJI DO VELIKIH PRIHRANKOV«.

POMOČ PO POŽARU DRUŽINI DOLENC

Pride trenutek, ko se lahko življenje sesuje kot hišica iz kart in čez noč ostaneš brez vsega. V trenutku si popolnoma sam, v socialni, finančni in zdravstveni stiski. Dom, ki si ga gradil vse življenje se v nekaj trenutkih spremeni v pogorišče. Tako je v mesecu avgustu ogenj vzel dom našim prijateljem, sovaščanom Dežnega pri Makolah, Milike in Stanka Dolenca. V trenutku sta ostala brez vsega, v hudi stiski, saj česar ni vzel ogenj, je uničila voda ob gašenju. Da se ogenj ni razširil, gre največja zahvala našim požrtvovalnim gasilcem PGD Makole, ki so v zelo hitri intervenciji prispeli do težko dostopne domačije Dolenc in pogasili ognjene zublje. Težko je opisati občutke ob pogledu na pogorelo hišo. Vsekakor so naša srca začutila, da moramo pomagati. Zato smo se vaščani treh haloških vasi - Dežnega, Spodnje Sveče in Stoperca ter Svetega Florijana v Rogaški Slatini - nemudoma odzvali in v tej hudi situaciji stopili skupaj, vzeli vajeti v svoje roke in v prvi vrsti počistili vso razdejanje na pogorišču. V enem samem tednu smo pripravili les za ostrešje in v rekordnem času postavili popolnoma novo streho.

Skromno hišo, dom zakoncev Dolenc je požar skoraj popolnoma uničil. Zgorelo je celotno ostrešje z okni, vrati in inventarjem ter kurilnica s centralno pečjo, ki je bila močno poškodovana. Ob tem je zoglenela električna napeljava in sistem centralnega ogrevanja ter del vodovodne napeljave. Tudi dimniki so bili uničeni. Voda je namočila ves inventar v stanovanju, ob tem je bilo vso pohištvo popolnoma uničeno. Težko je oceniti dejansko finančno in materialno škodo, vsekakor pa Milika in Stanko v takem razdejanju po požaru nista mogla bivati.

V Halozah smo doma dobri ljudje, ki si medsebojno pomagamo pri vsakodnevnih kmečkih opravilih. V nesreči sočloveka pa smo nepremagljivi! In to smo dokazali z vso požrtvovalnostjo in trdom, saj smo v osmih dneh ustvarili skoraj nemogoče. Najprej je bilo treba izdelati načrt za gradnjo in organizacijo dela. Vse to je prevzel Aljoša Tovornik s kmetije Pogačar. V takojšnji akciji se pravzaprav nismo zavedali, česa smo se lotili, bila je le moč čimprej pomagati. Les za ostrešje so donirali Marjan Gajšt, Aljoša Tovornik, Drago Gajšt in Marko Planinšek. Dela v gozdu so prevzeli Marjan Gajšt, Vinko Jerič, Aljoša Tovornik, Anton Dorič, Peter Rak, Dejan Dacinger. Žanu Vovku se zahvaljujemo za prevoz in razkladanje lesa. Les za ostrešje sta pripravila Feliks Taciga in Boris Bedenik. Pri pripravi lesa za ostrešje so sodelovali tudi Franc Lampret, Dejan Dacinger, Marko in Denis Kolar, Aljoša in Jasna Tovornik, Marjan Gajšt ter Ivan in Martin Gajšek. Na vseh delovnih akcijah je sodelovalo zelo veliko prostovoljcev, ki so pomagali po svojih najboljših močeh. Zahvaljujemo se vsem posameznikom, ki jih v nadaljevanju moramo omeniti: Danijela, Dejan in Peter Dacinger, Sara Trbulin, Družina Lampret – Medvedovski, Marjan Gajšt, Vinko Jerič, Vesna in Boštjan Dolenc, Ivan Leskovar – Vanči, Ivan Gajšek, Darja Suhadolc in Anton

Dorič, Marko, Denis in Suzana Kolar, Minka Kolar, Marjan Možina, Danilo Lorber – Muc, Miran Kovačič – Kališki, Marjan Purg z zaposlenimi, Rado Korošec, Feliks Taciga, Boris Bedenik in nenazadnje družina Tovornik. Mojster Ivan Golob je s svojimi tesarskimi znanji pripomogel k sestavi in postavitvi ostrešja.

Ob delovnih akcijah so za hrano in pijačo poskrbele Silva in Sabina Lampret, Darja Suhadolc, Jasna Tovornik, Danijela Dacinger. Zahvaljujemo se za donacije, ki so jih prispevali Trgovina Jager Majšperk, Trgovina Žerak Majšperk, Rudi Krapše, Ivan Gajser, Ekološka kmetija Boštjana in Vlast Jug iz Modraž, Rosana Dvoršak, Družina Kolar iz Svetega Florijana, Minka Kolar, Anton Dorič in Darja Suhadolc, Metod Gril.

Za stavbno kleparstvo je poskrbel Marjan Purg s svojimi zaposlenimi. Franc in Sašo Lampret sta popravila sistem centralnega ogrevanja in električno napeljavo. Dejan in Peter Dacinger sta prevzela pleskarska dela, polaganje podov, prenovo kopalnice, obnovitev dimnikov. Ivan Gajšek je s pomočjo Francija Lampreta opravil zidarska dela. Gospa Vesna Petek je posredovala pri naročilu oken pri podjetju AJM, ki je za svoje delo ponudilo 50 % popust. Gospod Zdravko Kolar je prispeval pesek in gramoz, ki ga je tudi dostavil.

Lovska družina Makole je med prvimi priskočila na pomoč v obliki nabave materiala, saj so kupili strešno folijo in vijake, posodili so tudi gasilske klopi.

Podjetje W-metaltech d.o.o. iz Majšperka je prispevalo donacijo za nakup materiala za vodovodno in centralno napeljavo.

Radio Maribor je s svojim prispevkom o požaru pripomogel, da je vest o nesreči družine Dolenc slišalo veliko ljudi, ki so nas kontaktirali in pomagali na najrazličnejše načine.

Posebej se želimo zahvaliti županu, gospodu Francu Majcenu, ki je takoj po požaru prišel na ogled škode in s strani Občine Makole ponudil pomoč. Občina je donirala znesek, s katerim smo kupili strešnike, prav tako je občina podarila kamion gramoz, ki ga je pripeljal gospod Dušan Doberšek. Pomagal je tudi direktor Občinske

uprave Igor Erker. Poveljnik Občinskega štaba Civilne zaščite gospod Tilen Kopše in Stanko Jančič, predsednik Odbora za okolje in prostor sta priskrbeli bivalni kontejner, ki je bil začasni dom Milike in Stanka. Zahvaliti se želimo Rdečemu križu Slovenska Bistrica ter enoti Makole, ki je s svojo predsednico, gospo Sonjo Plaznik in prostovoljkami na terenu zbral denar in z njim poravnal stroške, ki so nastali pri prenovi ter kupil material za obnovo centralne napeljave, material za pleskanje, nov štedilnik na trdo gorivo, novo kuhinjo in topli pod za vse prostore. Kril je tudi stroške storitev krovstva. Rdečemu križu je s pomočjo posameznih donatorjev, Sklada solidarnosti RKS, Krajevne organizacije Rdečega križa in Občine Makole uspelo zbrati dovolj denarja, da smo hišo postavili pod streho in uredili notranje prostore.

Veliko ljudi je priskočilo na pomoč, nudili so jo v različnih oblikah. Prinesli so oblačila in obutev, posteljnino, brisače, pohištvo, veliko ljudi pa je prispevalo tudi denar. Nekateri so donirali preko Rdečega križa, drugi so obiskali zakonca Dolenc in jima denar izročili osebno, veliko pa jih je svoj prispevek prineslo k družini Tovornik, ki je skrbela za vso organizacijo in plačila nastalih stroškov. Ljudje, ki jim je situacija segla v srce in so začutili stisko so s svojimi prispevki veliko pripomogli k temu, da je hiša na Dežnem 18 zopet postala DOM. Zato se iskreno zahvaljujemo naslednjim donatorjem: Branko Reisman, Andrej Gril, Ciril Gril, Širec Vinko, Vesna Petek, Zlatko Galun, Marjan Možina, Edi Leskovar, Dušan Purg, Jernej Herlič, Franc Peer, Sabina Zorjan, Ivan in Ida Roršek, Davorka Crnčec-Hrvaška, Uroš Pliberšek, Boštjan Požar, Milan Lorber in Zdenka Mlakar, Jakob in Trezika Zajšek, Rado in Tamara Korošec, Ladislav Žnidarko, Andrej Galun, Danilo Lončarič, Zlatka Dvoršak, Marjan Dover, gospa Jadranka iz Ljubljane, Špela Wussar in Grega Kalšek, Jože in Tilčka Pušaver, Alenka Kocbek, Žiga Sodin, Patricija Turner, Bojan Lorber in Petra Rebernak, družina Ane Kovačič, družina Kopše Kaljun, družina Stojnšek-Mesarič, Irena Pšeničnik, pomoč iz Svetega Florijana Minka Kolar, Marija Kunstek, Mladen Vučkovac, Dušan Kropec, Slavko Šoba, Maks Sovič in Miran Grobin, Vesna Mohorko in Stanko Vtič, Štefka Lampret Roškar, Rosana in Ivan Dvoršak, Miha Vantur – Pikec, Ivo Vtič in Marjana Korže, Boris Kovačič s.p., Olga in Janko Dokl, Damijan Mohorko, Vesna in Boštjan Dolenc, Drago Lorenc, Dragica Planinšek – Kosova, Erna in Jože Kolarič, Ana We-

ingerl Klemen, Ksenija Habjanič in Kim Čuhnik. Iskrena hvala vsem.

Donatorjem, ki so prispevke namenili preko Rdečega križa, a njihovih podatkov nimamo, se iskreno zahvaljujemo.

Sodelovalo je veliko ljudi, zato se iskreno opravičujemo, če smo v članku slučajno na koga pozabili.

Zgodba, ki smo jo stkali v preteklih mesecih je presegla naša pričakovanja. Iskreno in globoko se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršen koli način pomagali in nam zaupali ter tako prispevali k uspešnemu zaključku še ene zgodbe s haloškega konca. Ponovno smo dokazali, da med nami ni meja, da še živijo vrednote človeka, ki bogatijo srce in nas, haloške duše, povezujejo.

Danijela Dacinger in Jasna Tovornik

MAJHNI NASVETI ZA NAŠE ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE

NEGA STOPAL

Naša stopala potrebujejo redno in dosledno nego.

Žal pa se dandanes pogosto vse odvija zelo hitro. Velikokrat si naložimo več dela kot zmoremo, zato pogosto zanemarimo tisto osnovno – skrb za svoje noge in stopala, ki nas nosijo celo naše življenje.

V vaših rokah je, da poskrbite za redno nego stopal in s tem tudi za vaše splošno boljše počutje.

Redna nega ni le edina preventiva, pač pa tudi tisti čas, ki ga imamo zase in za sprostitev od vsakdanjika.

Pomembno je, da ne ukrepamo šele takrat, ko težave že nastopijo, saj lahko s seboj prinesejo tudi neprijetne in težke posledice.

Najbolje to vedo diabetiki, ki si poškodb na stopalih nikakor ne smejo privoščiti, kajti to lahko pripelje do zelo težkih in nevarnih posledic, ki se lahko končajo z izgubo stopala.

Ostale težave stopal so:

- suha koža – trda koža – razpoke
- neprijeten vonj – glivice – potenje
- pekoča stopala – hladna stopala - utrujena stopala
- boleča stopala – krhki nohti

Za vse te težave lahko delno tudi sami poskrbimo doma, z redno nego in primernimi izdelki.

Tudi za vaše notranje zadovoljstvo je pomembno, da se od glave do peta počutite dobro.

Zdrava in pravilno negovana stopala olajšajo pot skozi življenje.

Zato vabljeni v salon za nego telesa **Apolonija**, kjer vam bomo z veseljem svetovali.

Ker pa se bliža praznični december, lahko svoje najbližje obdarite z našimi **darilnimi boni**.

Vse dobro, pa zdravja vam želim v letu 2023.

Polonca Doberšek

Smeh ni greh

Smeh je pol zdravja, le kaj je potem druga polovica?

Makole

Šotor na trgu v Makolah je bil letos zelo obiskovan, še posebej v volilnem obdobju. Škoda, da niso volitve vsako leto!

Pečke-Mostečno

Makolski kandidati za župana so si razdelili obe gostilni (okrepčevalnici) za svoje shode. Ker so bili trije, je tretji kandidat bil v obeh.

Štatenberg

Ribiči napovedujejo aktivno sezono za naslednje leto. Baje bi se naj že kopali v največjem štatenberškem ribniku. Se spomnite, kako je bilo nekoč?

Savinsko

Optiko v vsako vas, to je geslo zdaj pri nas! Vsi bi jo radi imeli, a se stvari počasi premikajo, od Majšperka proti Makolam.

Pečke

Končno je krožišče v Pečkih dobilo dolgo pričakovano skulpturo motokrosista. Sedaj marsikdo dvakrat zapelje naokrog, da si jo lahko ogleda z vseh strani.

Stari Grad

Pospešeno se dela regulacija Jelovškega potočka. Posebej je zanimiv tisti del, ki je narejen iz lesa. Sedaj se že ponujajo lastniki gozdov s svojim lesom.

Ložnica

Uresničila se je napoved, da bo župan sigurno iz Ložnice. Čestitamo!

Pečke

Povolilno srečanje ponovno izvoljenega župana je bilo zelo živahno. Imeli so tudi ognjemet. Še dobro, da ni bilo kontrole prometa...

Mostečno

Kopalna sezona na Ložnici je končana. Klop na obrežju večinoma sameva, tu pa tam pride kakšen član sveta modrecev na ogled. Novic je veliko, a ni sogovornikov. Pa saj bo prišla pomlad.

Ložnica

Končano je tekmovanje za "Naj kadrovska vas". Upravičeno jo je prejela Ložnica, iz katere izhajajo vsi trije letošnji županski kandidati.

Makole

Najnovejša ideja za novo stavbo na "Remontu" je, da bi tam zgradili javno hišo namesto medgeneracijskega centra. Slaba stran je, da bi bila odprta samo za generacijo nad 18 let.

KONTAKTNI PODATKI ZA OBČANE

OBČINA MAKOLE

Makole 35, 2321 Makole

E-pošta: obcina@obcina-makole.si

www.obcina-makole.si

• Župan:

Franc Majcen - 02/802 92 00, 051/273 600, obcina@obcina-makole.si

• Direktor občinske uprave:

Igor Erker - 02/802 92 01, 040/273 601, igor.erker@obcina-makole.si

• Višji svetovalec za družbene dejavnosti, investicije in vodenje projektov:

Matjaž Kopše – 02/809 92 03, 040 273 600, matjaz.kopse@obcina-makole.si

• Višji svetovalec za proračun in finance:

Vanja Šimenko – 02/802 92 05, vanja.simenko@obcina-makole.si

• Referent za vodenje sprejemno informacijske pisarne:

Doroteja Rojs – 02/802 92 00, 051/273 666, tajnistvo@obcina-makole.si

URADNE URE

ponedeljek: od 7. do 15. ure

torek: od 7. do 15. ure

sreda: od 7. do 17. ure

četrtek: od 7. do 15. ure

petek: od 7. do 13. ure

Občina Makole

Lekarniška podružnica Makole

Makole 35, 2321 Makole

Telefon: 059 020 306

E-pošta: lekarna.makole@lekarna-slb.si

DELOVNI ČAS

Ponedeljek	14-18
Torek	8-12
Sreda	Zaprto
Četrtek	8-12
Petek	8-12
Sobota, nedelja	Zaprto

Zavod za izobraževanje, šport, kulturo
in turizem Ma-kole, Makole

Pošta Makole (030/485 407)

TIC Makole (02/620 02 40), Papirnica (02/620 02 40)

E-pošta: zavodmakole@gmail.com

DELOVNI ČAS

Ponedeljek	8-12, 13-17
Torek	8-12, 13-17
Sreda	8-12, 13-18
Četrtek	8-12, 13-17
Petek	8-12, 13-17
Sobota	8-12

ZASEBNA SPLOŠNA AMBULANTA

Silvana Popov, dr. med., spec. spl. med.
Makole 28, 2321 Makole

ORDINACIJSKI ČAS:

Ponedeljek: od 13. do 19.30 ure

(hišni obiski od 18.00 – 19.30)

Torek, sreda, četrtek in petek: od 6.45 do 13.15 ure

NAROČANJE JE MOŽNO

na e-naslov: silvana.popov@gmail.com

po telefonu.: 02/803 05 70

Ponedeljek: od 14. do 18. ure

Torek, sreda, četrtek in petek: od 8. do 12. ure

ZOBNA AMBULANTA MAKOLE

Miroslav Kovačič, dr. dent. med.
Makole 28, 2321 Makole

Tel.: 02/ 803 05 69

e-naslov: zobozdravnik.makole@gmail.com

Zasebna zobna ambulanta s koncesijo
za odrasle ter mladinsko in otroško zobozdravstvo

ORDINACIJSKI ČAS:

Ponedeljek, četrtek in petek: od 7.30 do 14. ure

Torek in sreda: od 13. do 19.30 ure

Srečno 2023!

